

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3 uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stanje po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljanj celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin, 2-krat po 10 vin, 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Javni ljudski shod na Križadi v Neblem.

(Izvirno poročilo.) (Konec.)

Podbudil je nadalje govornik svoje farane, naj le še nadalje pošiljajo svoje otroke v dosedanjo ljudsko šolo v Hruševlji, le tako — je rekel — bodo Vaši otroci, kakor Vi, ostali zvesti Avstriji, zvesti in zavedni rojaki in dobri katoličani; kajti otrok, ki je prisiljen pohajati v šolo, v kateri ne sliši govoriti svojega materega jezika, dere vsigdar v svojo duševno, mnogokrat tudi v svojo telesno pogubo. (Klici: Prav res!) Prvi princip v vzgojeslovju velja, da se mladež uči na podlagi materega jezika, kojega govori oče in mati doma, če hoče podok doseči zaželjeni uspeh. Zatorej se stariši močno, da, izdajalski nad svojimi otroci in nad njihovo duševno pa tudi telesno srečo pregrešijo, če jih silijo pohajati v šolo s tujim jezikom. Iz takih otrok je malokedaj kaj prida. Kajti šola s tujim jezikom je otroku to, kar je cvetlici — slana. Taka šola ugonobi otroku pravo, srečno in veselo življenje. Mesto da mu je dobrotna učiteljica, mu je v resnici le trda mučilnica. Priznано namreč je, da teže napredujejo učenci v šoli s tujim jezikom, kakor z maternim jezikom in naravno! Predno zamorejo nauke sprejemati, v vednostih napredovati, morajo težave tujega jezika premagati. In če ima taka šola še namen in nalogo otroka raznorodovati, umori v otroku vže v nežni mladosti čut do pravosti in do vsega lepega, ga uči zatajevati lastni materin jezik, da, še več — celo zaničevati, sovražiti in preklinjati lastnega očeta in lastno mater. Kedar pa človek izgubi spoštovanje do očeta in mater — autoriteto — ktero je sankcioniral, postavil sam Bog, — tak človek je izgubljen, tak ne bode spoštoval tudi svetne autoritete in tako zdrči na pot propalnice skoz in skoz, postane sam sebi nesrečen, svoji družini sramota, a največja — lastnemu narodu. (Klici: Res je) — Omenjujoč vzpodbudni klic družbe sv. Cirila in Metod, naj bi poverjeniki družbe sv. Mohorja pri vpisovanju udov pobirali tudi za družbo sv. C. in M., končal je govornik z besedami:

Predragi rojaki! Na meji smo, na meji svoje širše in skupne domovine ljube Avstrije, na meji svoje ožje domovine prelepe Slovenije, ki je v veliki nevarnosti, da nam jo Lega kos za kosom potuji in odnese. Pokažimo svojim zakletim narodnim sovražnikom, da ljubimo svojo

domovino, da nam je mila in draga nad vse, da se ne sramujemo svoje lepe govorice. Kakor močna trdnjava kljubujemo sovražnim napadom, kakor neprodiren jezik branimo tujim navalom, z vso navdušenostjo kličimo sovražnikom: „Grom in peklo, prazne Vaše proti nam so steke!“ (Pevski zbor pod vodstvom g. Ant. Toroša, učitelja v Hruševlji, zapel je slov. narodno himno: „Hej Slovenci...“ Preberejo se nato 3 resolucije, katere so se navdušeno sprejele in potrdile. Resolucije so sledeče:

I. Z ozirom na silno slabo letino, ki je letos zadela naše briske občine in silno bedo, ki je vsled tega nastopila med našim ljudstvom, in z ozirom, da nam pomanjkujejo v Brdih dobre poti in cestne zveze in ker glavno zlo Brd je tudi pomanjkanje pitne vode, in da se da ljudstvu zaslužek — pozivlja se c. kr. vlada, naj bi z izdatnimi podporami iz zaklada odločenega za po ujmah prizadete dežele odpomogla preteči revščini in sicer s tem, da bi revnim družinam porazdelila enkratno podporo v živilih; drugič naj bi c. kr. vlada v sporazumu z deželnim odborom oziroma zborom takoj in nemudoma poskrbela za zgoraj označene nujno potrebne dela.

II. Delovanje c. kr. kmet. društva goriškega je po dosedanjih skušnjah omejeno le na farlanski del dežele. Dobrot tega društva slovenska večina dežele ne vživa, predsedništvo dela zapreke Slovincem in vsled tega še pravim udom ni mogoče vzdrževati svojih dobrih namenov in društvenih dolžnosti. — Ker vsled tega kmetijsko blagostanje med slov. posestniki in kmetovalci ne vspeva, in ker bi moral slov. del naše dežele v sadjereji, vinoreji in živinoreji zavzeti prvo mesto v celi državi — pozivlja se c. kr. vlada, naj na primeren način ukrene, da bo slovenski del naše dežele v prosepah kmetijstva sploh dobival državne podpore izven kmetijskega društva goriškega in brez posredovanja njegovega.

III. Z ozirom na to, da je društvo „Lega Naz.“ zasnovalo v čisto slov. vasi v Neblem obč. Dolenje privatno mešano šolo in ker v tem kraju bivajo edino le Slovenci, je namen tega društva očitiven — raznorodovati našo dečo; ker s to šolo se kali mir med obema narodnostima v občini Dolenje, zlasti s tem, da se silijo ne samo za šolo godni, marveč tudi otroci pod 6 leti iz druge duhovnije pohajati v to šolo (Rutarje) in ker je dolžnost c. kr. vlade skrbeti za mir med svojimi podložniki in čuvati, da se ne vrše po

državnih zakonih prepovedane krivice — pozivlja se c. kr. vlada, da zapre Legino šolo v Neblem in zapove, da hodijo dotični otroci v svojo domačo ljudsko šolo.

Predsednik je na to sklenil zborovanje in se zahvalil v imenu zborovalcev govornikom za njih velevažni pouk ter jim zaklical: „Bog jih živi!“ (Gromoviti živio se je odmeval od sten prostrane dvorane.)

Po dokončanem zborovanju se je vršila v prostorih A. Kocjančiča domača zabava. Pevski zbor slovrenski — vsa čast mu — je proizvajal lepe skladbe v občo zadovoljnost.

Dopisi.

Iz goriške okolice, meseca novembra 1903

Podivjani politični in socijalni odnošaji, podivjano časniskarsko samosilstvo.

(Iz Gabrščekovih nar. „Zaslug“.)

Peresni časnikarski boj, katerega je izzval Gabršček z neosnovanimi napadi na „Krojaško zadružno“, in katerega neizogibna posledica so ti-le dopisi, je pristna podoba političnega boja goriških Slovincov, katerega sta nam obesila na vrat Gab. in njegov pobratim iz same prešernosti, samovolje in pomanjkanja rodoljublja. Tega političnega boja nam je bilo toliko treba, kot morju voda. To dokazati bi bila najlažja stvar na svetu. Kolikor tliko se je to že zgodilo. Sicer imajo ti dopisi drugo svrhu. En dokaz si pa hočem vendar dovoliti. Ta dokaz je tako jase, prepričljiv in neovržen, da pozivljam lahko z mirno dušo Gabrščeka samega, naj ga ovrže, če ga more. Jaz sem prepričan, da vtakne Gab. ta dokaz tako junaško v žep, kakor je doslej še vedno vtaknil jedro in stvarno vsebino svojih dopisov. Gabrščeka torej pozivljam, naj vestno prebere svoje „Soče“, pisane pred političnim razkolom, ter jih vestno primerja s pisavo „Gorice“. Ako si pa upa med tema dvema pisavama najti tako razliko v narodnem oziru, ki bi bila večja nego njih narodnost, moram že naprej priznati, da ni on zastoj tiskar znanega kalamona, da zna tudi coprati. Ker vem, da mu je to jabolko prekislo, mu je pomorem jaz ugrizniti. V ta namen si dovoljujem to-le vprašanje: V kakih razmerah je bila „Soča“ pred političnim razkolom z duhovščino in učiteljstvom? Znano je, da se je „Soča“ takrat oklepala duhovščine kot klop polha. Ona je hodila z duhovščino. —

Niti ene žaljive besedice ni bilo v njej zoper duhovski stan. „Zgodnja Danica“, znani duhovski organ, ni bolje zastopal duhovskih interesov nego „Soča“. Nasprotno pa je zadnji čas pred razkolom udrihala po ljudskih učiteljih, da je bilo groza. Jedne lepe in dobre besede ni imel Gabršček zanje. Klofute in psovke jim je delil, da so iz njegovega peresa kar iskre švigale. Tako je bilo torej razmerje „Soče“ do teh dveh stanov. Gabršček je v onem času časnikarjenja prekašal celo ljubljanskega „Slovenca“. A dočim mu je „Slovenec“ ultra-klerikalen, „farški“ in Bog ve še kaj, ni svoje „Soče“ nikdar imenoval klerikalne. Pisava „Soče“ se mu je zdela naravna, primerna našemu eminentno katoliškemu ljudstvu. Tako je bilo takrat.

Zdaj si pa oglejmo Gabrščeka po razkolu. Razkol je rodil „Gorico“ in „Gorica“ je sprejela program, katerega se je držala prej „Soča“, seveda z malo razliko: „Gorica“ piše o duhovščini spoštljivo, a ne klečeplazno, o učiteljstvu ne žaljivo. In to, ljudje božji, to je zdaj Gabrščeku neodpustljiv greh, to mu je zdaj naenkrat „klerikalno“, „farško“, itd. Tako naenkrat menjavanje nazorov se imenuje v navadnem življenju breznčajnost, v političnem življenju morda ne, ali to pa vendar lahko rečem, da nima Gabršček med slovenskimi žurnalisti vrstnika, ki bi se bil s svojim listom kar čez noč tako radikalno prelevil. V navadnem življenju takemu človeku nikdo več ne zaupa, v politiki bi moralo biti tudi menda tako. Jaz vsaj tako sodim in rad bi našel koga, da bi mi bil porok, da li Gabršček tudi res tako misli, kakor piše, ali piše neresnico zdaj, ali jo je prej; da, meni je Gab. od polit. razkola sem tak petelin na strehi, da mu nič več ne verujem. Jaz mislim, da doživimo na Gabrščeka še kako levitev. Bil je že „klerikalec“, „liberalec“, zdaj je naprednjak. Za koliko časa? —

In vendar je še ljudi med nami, ki tega ne vedo in tega ne vidijo, ljudi, ki vsemu verujejo, kar jim Gab. v „Soči“ načveka. Posebno pa rodi Gabrščeku znamka „klerikalno“ krasne sadove. — Beseda „klerikalno“ igra v Gabrščkovih politiki tako ulogo kakor pesternam „bavbar“ med malimi otroci. Kar je Gabrščkov koristolovni politiki neugodno in nasprotno, kar bi rad uničil, to dobi v „Soči“ ime „klerikalno“. Na ta način strelja Gabršček večkrat strašanske kozle. Društva, ki nimajo s politiko nič opraviti, ki delujejo že 10, 20 let vedno po

PODLISTEK.

14

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

Cerkev je bila malone prazna, ker je bil le navaden delaven dan. Tu pa tam je klečal na kameniten tlaku star ded z molekom v roki in pobožno žebiral svoje molitvice. Drugje klečala je zopet uvela mamica in zrla s solznimi očmi na altar.... Špela pa je pokleknila prav sredi cerkve. Klečala je na obeh kolnih, zgoreni del života močno naprej sklonjen. Molila je tako goreče, da se ji je moral čuditi vsak, ki jo je poznal in videl....

Končala je sveta maša, a Špela je le še molila in vzdihovala. — Stari Drozeg, uže od pamtiveka cerkovnik in ključar v Lesju, je bil uže davno vse pospravil po sakristiji, ko se je še-le odpravila Špela iz cerkve proti župnišču.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Bog daj dobro jutro! — Rada bi govorila z gospodom župnikom“, ogovori pezično in priliznjeno Špela župnikovo služabnico, vstopivša v kuhinjo.

„Počakajte malo“, reče stara služabnica in odide v sobo, ki je stala nasproti kuhinji. Kmalu pa pride nazaj in pove Špeli, da lahko vstopi v gospodovo sobo. S svetim strahom stopi Špela pred župnika in začne:

„Prišla sem, gospod župnik, semkaj s posebnim opravkom. Ne zamerite, da sem tako nadležna; a nisem

si mogla pomagati drugače. Vem pa tudi, da mi...“

„No, no, le hitro povej, kar imaš“, pretrga ji župnik besedo.

„Vem, da mi radi pomorete, gospod župnik. Če bi znala sama brati, ne bi prišla sem nadlegovat, ker vem, da imate...“

„Ali ne bo še konca?“

„Vem, gospod župnik, da imate dela čez glavo...“

Sedaj pa povem. Ko sem predvčeranjim jutraj vstala, našla sem v leseni škafliji na oknu ta list“. Nato izroči župniku s tresočo roko list in nadaljuje: „Čudno se mi je zdelo pisanje, in rekla sem sama pri sebi: Špela, nikar ne bodi šibke pameti! Bog ve, kaj pomeni to pisanje. — V loteriji te čaka terno ali pa kje drugod velika sreča. Bog dela še zmeraj čudeže, da pomaga revežem, ki so res potrebni.“

Župnik se ni niti zmenil za Špeline čenče, ampak se je lotil kar branja. A pisava na listu je bila tako bleđa, da je moral nazadnje pomagati si z naočniki. Špelo je to veselilo, ker si je mislila, da mora uže biti nekaj posebnega, ko si mora gospod župnik s štirimi očmi pomagati. Še bolj je bila pa v svoji misli potrjena, ko je videla, kako se župniku čelo bolj in bolj grbanči, obraz zresuje.... Kmalu se ni mogla več vzdrževati, ampak vskliknila je vsa vzradoščena:

„Nikar ne strmite, gospod župnik, nikar; temveč veselite se z menoj!“

„Špela, si-li ob pamet?“ reče župnik ostro in resno.

„Ne ob pamet, gospod župnik, ne! — Špela je srečna, bogata, ne več razcapana, ne več beračica...“

„Špela, jaz te ne razumem!“ reče zopet župnik in gleda strmeč sedaj Špelo, sedaj list.

„Kako ne? — Saj je pisano.“

„Ženska, ali res ničesar ne slutiš?“ prične župnik s huda in resno.

„Kaj ne bi slutila! — Slutim pač, slutim, a brati ne znam. Ta papir mi prorokuje srečo — —“

„Kakšno srečo?“

„No, denar in še kaj drugega — —“

„Dozdevalo se mi je, da tu ni vse prav. — Tega lista ne dobiš nazaj“, pravi nato župnik in vtakne list v žep.

„Kaj!? — Kako, gospod župnik? — Bog vam daj zdravje in srečno smrt; list pa nazaj.“

„Sedaj ne še.“

„Kedaj pa?“

„Ko se prepričam, koliko je resnice na tem, kar sem bral v listu.“

„Zagotovim vas, gospod župnik, da je vse sama živa resnica. Papir ne laže: Špelo čaka sreča.“

„Torej je res, da imaš znanje z beračem Mrakom in da se mislita vzeti?“

„List nazaj, gospod župnik, list nazaj! — Naj bo Mrak berač, a Špelo čaka sreča, sreča — —“

„Povej, ali imaš kaj opraviti z Mrakom?“

„Mrak je spak; — a moja sreča, moj list...“

„Odgovori, kar te vprašam, drugače — —“

„Seveda imam opraviti z Mrakom. — Ali ni tudi on berač? — Jeseni sva brala skupaj opršnike, krompir in oblice. — Sedaj mi pa daste papir, gospod župnik, ne-li?“

v prvi vrsti proti ruskemu ministru za notranje zadeve Plevetu.

Samomor italijanskega finančnega ministra.

Novoimenovanega finančnega ministra Rosano so našli včeraj zjutraj ob 6. uri mrtvega. Ustrelil se je po noči iz revolverja.

Balkanske zadeve.

Odgovor turške vlade na noto Avstrije in Rusije glede novih reform, ni zadovoljil ne na Dunaju ne v Petrogradu. Nasprotno. Kakor Avstrija, tako tudi Rusija naložila sta svojima poslanikom, da zahtevata od turške vlade, da se o vseh točkah novega reformnega programa izrače odločno. Ako bi turška vlada ne hotela tega storiti, potem stopita Avstrija in Rusija pred njo z ultimatomom. Tako se glase najnovejša časnikarska poročila. Nekateri listi vedó celo povedati, da ima sedanje bivanje ruske eskadre, obstoječe iz treh vojnih ladij v Trstu, poseben namen. Avstrija in Rusija nameravata baje uprizoriti najprej neko demonstracijo s svojo mornarico, in bi v ta namen odplule v turško vodovje ruske in avstrijske vojne ladije skupaj in sicer v najkrajšem času.

Cesar Franc Jožef za Macedonce.

Bolgarska princezinja Klementina se je obrnila do vseh vladarjev s prošnjo, da prispevajo za podpore macedonskim beguncem. Prvi se je odzval cesar Franc Jožef z 10.000 franki in lastnoročnim pismom.

Domače in razne novice.

Notarska imenovanja in premeščenja. — Kakor nam poročajo z Dunaja, je imenovan notarski kandidat g. dr. Ferdinand Terkuč za notarja v Kanalu. Potemtakem, vsaj tako sodimo mi, je dosedanji kanalski notar g. Artur Lokar, premeščen v Ajdovščino, a g. Pascoletto, ki je bil do sedaj notar v Ajdovščini premeščen je v Gorico in pride na mesto pok. notarja g. Josipa Kavčiča.

Poroka. — V nedeljo se je poročil v Ajdovščini g. dr. Anton Brečelj, privatni zdravnik, z gđ. Alice Casagrande. Bilo srečno!

Časnikarska podivjanost. — V zadnji številki svojega lista smopod naslovom „Krasen književni vahtič“ naznanili, da je g. prof. dr. Kos spisal knjigo „Gradivo zagodovino Slovencev v srednjem veku“, katero je izdala „Leonova družba“ v Ljubljani. G. dr. Kos je znan kot jako vesten in temeljit zgodovinar. Tega mu dosedaj še nikdo ni odrekal. Le zadnja „Soča“ zagnala se je v zadnji svoji številki divje vanj in mu očita pristranost, ne da bi dotična časnikarska hijena niti videla nove dr. Kosove knjige in torej niti vedela, kaj je v omenjeni knjigi napisano. Sicer strokovnjake ocene mi nismo napisali, ker se ne čutimo v to poklicani in ker zamore storiti to le kak strokovnjak. Ali časnikarska hijena v „Soči“ zagnala se je v knjigo dr. Kosa, ne da bi jo videla niti od zunaj ter trdi, da je pristransko vse to, kar se nahaja v knjigi, četudi ji je vsebina knjige popolnoma neznana. Kaj takega so zmogljive jedino le časnikarske hijene, ki divjajo neprestano po „Soči“. Zaradi tega pa ponavljamo, da mora biti jako nizek nivo omike onih ljudi in jako dvomljiva njih kultura, ki se družijo s takimi časnikarskimi hijenami.

„Sočin“ Ahasver. — Ta ne prenaša kosti svojega rojstva po okroglem svetu, pač pa po gorških krčmah, če mu vtakne kdo kaj okroglega v žep. Z večnim židom je neki v sorodstvu le kot večni študent, kot tak ima neovrgljivo pravico do krokanja, kar mu je najljubše opravilo. Pa še nekaj židovskega ima na sebi ali prav za prav na jeziku, namreč šeslajajoče čenčanje, po katerem ga je izpoznavi v deveto vas. On si domišlja, da je to čenčanje dovtipnost, seveda, če bi bilo oslovo riganje slavčeve petje. Njegov častni naslov je: „Sočin“ podlistikar. A le kakošenkrat se čuti zmogljivega zahajati Pegaza. Predno se to zgodi, je treba velikih priprav, ki so nekako podobne pripravljenju lukamatije, predno jo vprežejo. Večkrat prinaša domov velikansko opico, ki ga tako omami, da jo zamenjuje s čukom, in ker je čukova glava mnogo podobna mačji, preganja drugi dan še mačka. To se mu je neki pripetilo v nedeljo jutro, ker je v soboto preveč kuril s „najlepšim salonu“ s podirajočim se stropom in zaplankanimi okni. — Prihodnjič kaj bolj jasno. +

Slovesna prisega vojaških novincev. — Slovesna prisega vojaških novincev tukajšnje posadke je bila v nedeljo. Najprej je bila ob 9. uri sv. maša v cerkvi sv. Ignacija in katere so se udeležili poleg drugih vojakov tudi vsi častniki. Potem pa se je vršila slovesna prisega na dvorišču volike vojašnice na Travniku.

Sprememba urnika pri nekaterih vlakih. — Poštni vlak, ki je odhajal dosedaj iz Trsta v Gorico ob 4. uri in 40 m. popoldne, odhajal bo odslej iz Trsta ob 4. uri in 45 m. Brzovlak pa bo odhajal zvečer iz Trsta v Gorico ob 8. uri 40 m. mesto ob 8. uri in 25 m., kakor je odhajal do sedaj.

Prihodnje porotne obravnave. — Med drugimi prideta pred porotnike ta mesec tudi dve kazenski obravnavi, in sicer proti Josipu Primožiču, zaradi poskušene umora in proti Josipu Vecchi iz Tržiča, radi požiganja.

Izpred sodišča. — V četrtek sta se morala zagovarjati pred tukajšnjim okrožnem kot kazenskim sodiščem 22 letni Brezigar Štefan in 40 letni Grbec, oba iz K. nala. Bila sta tožena zaradi javnega nasilstva. Dne 2. oktobra nahajala sta se namreč obtoženca pozno v noč v krčmi Julijana Gaja. Prišel je tje občinski stražnik Anton Žbogar ter jima zaukazal, da molčita. Mesto da bi ga ubogala koj, sunil ga je Grbec in mu celo pretel s stolico. Pri obravnavi je Brezigar trdil, da je bil isti večer popolnoma pijan in da se prav nič ne spominja, kaj se je godilo. Grbec pa je trdil, da ni vedel, da je Žbogar občinski stražnik. Obsojena sta bila oba dva, in sicer Brezigar na dva meseca, Grbec pa na šest mesecev težke ječe z enim postom v mesecu.

Izgnani so iz mesta berača Andreja Rušiča iz Biljane, ko se je poprej odpočil 48 ur v tukajšnjih zaporih.

Sod poln vina razpočil. — V petek so nakladali na vozove istrsko vino na gorškem kolodvoru, namenjeno trgovcu Batiču v ulici Morelli. Pri ti priliki se je zlomila podlaga, po kateri so valili sode iz skladišča na vozove in jeden sod, v katerem je bilo šest hektolitrov vina, padel je na tla in se razbil. Vino pa je izteklo iz njega kolikor ga niso polovili delavci in drugi blizustojeci v lonce, v steklenice, v sklede, v klobuke in sploh v vse jednake priprave, ki so jim bile pri rokah. Da so bili tudi, taki ki so se vrgli na tla in s tal srkali sladkega Istrana, tega ni trebe pripomniti posebej.

Na okrajnem sodišču v Sežani je razpisano mesto državnopravdniskega funkcionarja. Letna remuneracija znaša 186 K. Prošnje je predložiti državnemu pravdnistvu v Trstu do dne 15. decembra 1903. z dokazilom o poznanju deželnih jezikov.

Lepa cerkvena slovesnost vršila se je dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne pri novem „Gradenskem mostu“. Bilo je namreč slovesno blagoslovljenje. Kaj več prihodnjič.

Krvav pretep v Logu pri Tolminu. — V Logu pri Tolminu so se tamošnji vaščani napili preveč letošnje kapljice, ki prav rada razburi možgane. Nastal je med njimi pretep. Neki Čuk s Kranjskega, bi se bil rad odtegnil pretepu, zaradi tega je zbežal iz krčme. Ali pretepači udrli so jo za njim ter so ga z nožem tako močno ranili na prsih, da so ga morali pripeljati v tukajšnjo bolnišnico. —

Zopet pretep. — Bilo je prejšnji teden v Lokovcu, kjer so popivali v neki krčmi mladeniči Matija Šuligoj, Ivan Leban, Ivan Pausič in Jože Pičulin. Med njimi nastane prepir. Ker je bil Šuligoj najmočnejši med njimi, zagnal je ostale tri tovariše v beg. Ti pa so sklenili, da se hočejo maščevati nad Šuligojem. In res so ga v soboto po noči okoli 11. ure počakali na nekem mestu, ga tam napadli in tako neusmiljeno pretepli, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico. Šuligoj bil je večkrat ranjen tudi z nožem. Za božjo voljo, kam pa pridemo, če se bodo ti pretepi tako zaporedoma ponavljali, kakor se je to zgodilo ravno v prejšnjem tednu.

Divji kostanj v cvetu. — V drevoledu, nahajajočem se na cesti, ki pelje iz ulice sv. Klare do soškega mosta, nahaja se divji kostanj, ki letos že v drugi cvete. To je pač najlepši dokaz o lepi jeseni, katero imamo letos.

Ustrelil voznika mesto zajca. — Blizu Marijana ob cesti sta lovila v soboto zaice dva lovca. In res splasila sta jednega in jeden izmed nju streljal je nanj. Ta je meril na zajca, a zadel je voznika, ki je takrat vozil po cesti in ki se imenuje Zorzenoni. Voznik dobil je namreč lepo število šiber (svinčenih zrn) v glavo; ranjeno pa mu je bilo tudi desno oko.

Pes ogrizel. — V petek zvečer je domači stari lovski pes ogrizel po obrazu in po vratu gospo dr. Tavčarjevo iz Ljubljani. Rane, katere je pes prizadejal so bile tako hude, da jih je mogel poklicani zdravnik zašiti.

Razsodba upravnega sodišča in tržaški mestni svet. — V petek zvečer

je imel tržaški mestni svet sejo in je hotel s tem demonstrirati proti znani razsodbi upravnega sodišča, s katero je omenjeno sodišče izreklo, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. Pri ti priliki se je oglasil v imenu Slovencev za besedo g. dr. Rybař, ki je približno tako-le govoril:

„Po dogodkih zadnjih dni ne bi bil pričakoval, da bo mestni svet sklican v sejo. Z dvema razsodbama naših najvišjih sodišč je bilo konstatirano in razsodeno, da so se v volilnem postopanju, iz katerega je izšel mestni svet v svoji današnji sestavi, dogodile nezakonitosti, toliko od občinskih kolikor od državnih oblasti, da je bilo torej odobrenje mandatov sklenjeno v seji dne 18. maja 1903 neveljavno in nasprotno zakonu.“

Vsled tega se nahajamo v neprijetnem položaju, da smo nepotrjeni zastopniki, in da smo členi sveta, ki je bil izvoljen na podlagi nezakonitosti in nepravilnosti. Mi slovenski svetovalci imamo vsaj tolažbo, da se nam ne more pripisovati krivda na dogodivših se nezakonitostih, marveč moramo danes konstatirati z nekim zadoščenjem, da smo bili mi prvi, ki smo glasno že pred volitvami protestirali proti vsem nepravilnostim, ki so sedaj pripoznane kakor take od najvišjih sodišč. Mi smo bili, ki smo protestovali proti odklonitvi slovenskih rekurzov v seji dne 1. aprila 1903, katero odklonitev smo označili kakor kršenje pravic, zajamčenih v državnih temeljnih zakonih. Treba posebno poudariti, da je v isti seji vlada po svojem zastopniku proglasila ono odklonitev za neveljavno, ki bi mogla imeti za seboj tudi neveljavnost vsa volilnega postopanja — ista vlada, ki je potem vzlic tej od nje same konstatirani neveljavnosti, nadaljevala z volitvami, kakor da se je bilo postopalo v polnem redu.

Mi smo bili, ki smo pismeno in ustmeno protestirali v Trstu in na Dunaju na ministerstvu proti temu, da se niso spoľnjevale druge formalnosti, kakor sta n. pr. razglašanje o izločenju volilnih list in 14 dnevni rok. Ali na naše pritožbe se je odgovarjalo, da ni več kaj ukreniti, ker so že določeni dnevi za volitve. Danes si morda prepričani vlada in večina, da bi bilo bolje, ako bi se bilo postopalo z večjo previdnostjo, in izlasti s točnejšim spoľnjevanjem zakonov, kajti izid volitev bi bil morda isti, a bi bil zakonit in veljaven. Ker nas slovenskih svetovolcev stvar ni posebno zanimala do pred malo dni, ker ni bila naša stranka direktno interesirana na zadnjem volilnem boju v mestu, dočim je bila v okolici zmagovalka vzlic gori omenjenim nezakonitostim, zato smo se v seji, ko so se potrjale volitve, omejili na jednodstaven protest proti kršenju naših narodnih pravic.

Danes pa, vspricho zadnjih razsodb, tudi mi ne moremo ostajati indiferentni. § 7. zakona od 22. oktobra 1875 št. 30 ex 1876 določa, da v slučaju kake pritožbe so administrativne oblasti obvezane, da v stvari ukrenejo nadaljne odredbe, opiraje se na juridične nazore, katerih se je držalo upravno sodišče.

Vspricho take določbe se nam vsiljuje vprašanje, kaj nam eruje storiti vlada?

Bilo bi torej priporočljivo pred vsem, da bi čakali na sklepe vlade, predno se je sklical mestni svet v sejo, ker po mojem mnenju mi nismo kompetentni, da bi se povračali k svojemu sklepu, marveč mora vlada ukreniti odredbe. Ker bi nikakor ne hotel vsprejemati kakoršnesi bodi odgovornosti za eventualne nezakonite in neveljavne sklepe, si dovoljujem staviti do spoštovanega predsedništva vprašanje: Je-li istemu kaj znano, da-li je vlada že kaj ukrenila z ozirom na razsodbe viših sodišč in izlasti ozirom na razsodbo upravnega sodišča od 28. oktobra 1903? In za slučaj, da spoštovanemu predsedništvu ni nič znano v tem pogledu, predlagam, naj se naloži predsedništvu, naj se z vso možno naglico povpraša slavno vlado, da-li in kaj misli ukreniti v tem pogledu, da čim prej neha tista neprijetna negotovost.“

Predsedoval je seji mestn. sveta podpredsednik dr. Venezian, t. j. oni mož, ki je vodil v imenu tržaških ruderkarjev in stare magistratne kamore zadnje volitve, ki so se, kakor smo poprej omenili, izvršile nepostavno in so torej neveljavne. Dr. Venezian je koj odgovorjal dr. Rybařu. Naprej je omenil, da razsodba upravnega sodišča ni bila tržaškemu magistratu še vročena in najbrže tudi c. kr. namestništvu ne. Potem pa je hotel nekako dokazovati, da nima razsodba prav za prav nikakega pomena in in da se ji ne sme pripisovati nobene važnosti. Ta svoja izvajanja podkrepiti je skušal dr. Venezian s tem, da je trdil da se je jednako kakor pri zadnjih vo-

litvah v Trstu postopalo že 53 let zaporedoma, t. j. od kar obstoja tržaški mestni statut. Ni pa nikakor trdil, da bi bilo tako postopanje postavno. Ker je pa dr. Rybař opomnil in povdarjal, da je upravno sodišče spoznalo postopanje pri zadnjih volitvah za nepostavno ter izreklo eo ipso, da so zadnje mestne volitve neveljavne, in da je vsled postavnih določil vladina administrativna oblast, t. j. c. kr. nemestništvo poklicano, izvajati na podlagi in v smislu razsodbe upravnega sodišča posledice, odgovoril je dr. Venezian in nekako mu tudi očital, da bi moral tudi dr. Rybař in z njim ostali slovenski mestni svetovalci braniti avtonomne pravice tržaškega mestnega sveta, t. j. braniti da bi morali nepostavnost proti postavnosti. — Taka je torej morala židovske liberalne klike tržaškega magistrata in jako smo radovedni, ako se na to stališče postavi tudi c. kr. namestništvo v Trstu, ko mu bode došla razsodba upravnega sodišča, razsodba, ki pravi, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. Radovedni smo, pravimo, ako bo tržaško namestništvo branilo nepostavnost proti postavnosti!

Loterijske številke.

7. novembra.

Dunaj 72 14 89 80 74
Gradec 7 40 79 14 33

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

priestna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briških, dal-matinskih in istrskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba pošena.

Olje za sluh!

po višjem štabnem zdravniku in fiziku

dr. Schmidt-u

edino pravo z varstveno znamko: „človeško uho“, odpravi takoj in korenito začasne nadlege gluhosti, ušesnega toka in šumenja ter slab sluh tudi v zastarelih slušajih.

Steklenica tega olja z navodilom dobiva se po 4 K

v lekarni Cristofoleti-ja v Gorici na Travniku.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

KUNEROL

zajamčena čista

rastlinska mast iz kokos-oreha.

Nadomešča maslo in svinjsko mast. Izvrsno služi ter je dolgo vzdržljiva. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom.

istem programu, so „klerikalna“ le zato, ker Gabrščeku ne ugajajo iz osebnih ozirov. Osebe, ki se ne kažejo posebno prijazne ne cerkvi ne duhovščini, so Gabršček kar naenkrat „klerikalci“, ker ne trobijo v njegov rog. In tako ima Gab. jako komodno stališče, da barva s „klerikalno“ barvo, kar hoče in kogar hoče. Najlepša je pa še ta, da najde kalinov, ki mu to slepo verujejo. Posebno mu gre mladina kaj rada na limanice. Ni čuda! Lahkovernost je mladini že itak prirojena. Napredek, svoboda sta frazi, ki vlečeta mladino s sabo kot ovco sol. In to zna Gabršček imenitno izkoriščati. S frazami omamlja mladino ter zanaša po njej razpoloženje tudi v socialno življenje. In kar ne more sam, to mu pomagajo „naprednjaški“ pisarji, ki mu jih „naprednjaški“ denarni zavodi dajejo na razpolago. To je gonja, da je mora biti sam peklenšček vesel. Kupčijski opravi ki mu vodijo pogostoma v Ljubljano. Poznam jo tako dobro kot Gorico, ali tako žalostnih socialnih razmer v Ljubljani vendar ni, četudi se tam bije strankarski boj na življenje in smrt. Tudi v naši vasi je en par kričačev Gabrščkov baža, ali tega mi možje ne dovoljujemo, da bi nam taki ljudje zvonec nosili v družabnem življenju. To, se zdi, je specialiteta le Vas Goričanov. Žalostno spričevalo za nekatere omikane družine, ki se dajo tako terorizirati!

Toliko za danes v popolnitev Gabrščkovih „zaslug za narod“. Prihodnjic dalje o Gabrščkovem „oštirstvu“.

A. K.

Iz Brd. — Prikazala se je v tekočem letu skeleča rana v Nblem, slovanske fare, ker je po „Legi“ na čisto slovenski zemlji postavljena laška šola.

Kakor čitam v „P. L.“, došli so 25. m. m. gg. zdravniki iz Gorice na Križado v posvet, kako bi bilo treba rano lečiti. Mnogo radovednega ljudstva prišlo je iz okolice nasvete poslušat. Sprožena bila je marsikatera dobra misel, kako se mu je vesti v vseh panogah kmetijstva, da bode napredovalo, da postane sčasoma res samosvoje, in ne bode vedno podlaga pljučevi peti. Med drugim priporočevala se je, posebno mladini varčnost. Naj skrbijo, da si ob času zaslužka kaj prihrani za jutrajšnji dan. Naj ima pred očmi soseda, ki dobro računi se svojimi čentežmi. A komaj sto korakov od tod, kakor se mi je zatrdilo, bili so „brejariji“ postavljeni, na katerih se je naša nađepolna mladina vrtela. Ako je temu res tako, bil je že tega dne pričetek varčevanja postavljen. Misliti bi bilo v tem slučaju, da letos vendar ni vinka trta tako obilnega sadu obrodila, da bi se na drug način ne dala spraviti v denar sloveča rebula. Bode-li skeleča rana zaceljena? Dvomim. Treba bode izdatnejših pripomočkov. Zevajoča rana rada gnije. Treba je radikalnega zdravlila. Navadna, domača „arnika“ ne pomaga. Treba bode sè skelečim železom žgati. In še to bode težko kaj pomagalo. Treba je, da nam dojde iz lekarne zanesljiv lek, ker kri, kakor se dozdeva, je že zastrupljena. In to dá misliti. Nekdo je nasvetoval „hud... olje“, kar vendar ne bo pravo. Kdor pa kaj izdatnega vé, naj pové. Radovedni.

Iz hribov, dne 8. novembra 1903. — (Bohinjska železnica.) Delo pri naši železnici vrolo napreduje. Vendar se je delo baje jako zapoznilo. Višji nadzornik železniških del se je te dni peljal skozi Kanal in je pravil, da je delo dokaj zastalo tako, da letos bode 4 milijone kron manj izplačila nego je bilo v proračunu za to leto. Vendar kljub temu

Nove hlače.

(Konec.)

Prekles je ves pasji rod, kakor Bog kačo v raju in najrajši bi bil sedaj konjedere, da bi podavil to nepotrebno zalego.

Potiplje — in groza — luknja je na hlačah — na novih hlačah.

Kdor je že bil v enakem položaju, bode razumel stališče gospoda Lastovica brez komentarja, kdor še ni bil — poskusi brate, psov imamo tudi v našem mestu zadosti.

— Oh, oh! Kaj bo dejala moja stara doma, kaj bo dejala?

Va je roke v svoji neznanski nesreči in skočil na drugo stran ceste, spotaknil se in zadel s šè celo hlačnico ravno ob žičasto ograjo, ki je tudi odtrgala kos njegovih težko pričakovanih pantalonov. — Pa je sam hudir, ali kaj, zavpil je gospod Lastovica in srce se mu je skrčilo v prsah, da ni bilo večje kot lešnik.

ne bode se dovolilo podaljšanja in mora delo biti dovršeno do 1. oktobra 1905. Relata refero. — Oni uboj, ki sta o njem poročala „Prim. List“ in „Gorica“, v Hudažuž, dogodil se je v baraki nekega Golja in je gospodar kaj spretno ustrelil skozi ključavnično luknjo s samokresom, ker se je branil napadalcev, ki so siloma hoteli ulomiti v barako. Pravijo, da Macedonci zelo demoralizirajo ljudstvo, posebno mladino. Tudi težava je s takimi bolniki, namreč z Macedonci. Kaj naj počne s takimi bolniki naš katoliški duhovnik, ker niso naše vere? — Pri Avčah bode velika, lepa postaja in sicer II. razreda. Na kolodvoru bode okoli 30 tračnic, t. j. 15 tirov. Vlakov bode hodilo baje gori in doli okoli 18. Do postaje avške gradila se bode tudi dovozna cesta od Platerja čez Saco in novi most za prevažanje blaga iz Ročinja, Volč itd. Ta cesta pride na postajo prav pri vodi in bo treba veliko materiala uopeljati, kakor kažejo profili, da dospè do višine postajane. Postavljeni višječi most je jako lep. Na obeh straneh ima napis: „C. k. državne železnice“. Čez 30 oseb ne sme hkratu stati na mostu. Most visi na železnih vrveh in se prav lepo maje, ko greš po njem. — Vlado in podjetniški inženirji jako strogo gledajo na razne „akordante“. Pri Avčah so naglo zapodili nekega Dunajčana: Winklerja. Imel je mož dvojne knjižice za delavce. Ko je izplačeval, je imel ene z nizkimi dninami, ko je pa on denar potegnil, je pokazal druge z visokimi postavnimi zneski. Tako si je mož „prislužil“ vsak dan okoli 50 kronic. — Kjer konča V. odsek (Los) in tudi delo firme Redlich in Berger, prekorači proga Sočo iz levega brega na desni. Tam se bode dvigal lep most. Prvi obok bode širok 53 m, kakor kaže deska in pridejano je znamenje ESK. (Eisenkonstruktion). A mostovi bodo poleg najnovejših novic vsi kameniti. In res sta te dni prevzela ta naš most pri „Majdi“ (pri Ročinju) dva debeluha — Rimljana. Most pri Solkanu se bo razpenjal čez Sočo v mogočem oboku okoli 80 m in bode tudi kamenit. Pravijo, da za solkanski most pridejo granitovi kamni s Tirolskega. Drugi trdè, da bode dajala kamenje tvrdka Tönnies iz Nubrezine.

Italijanski inženirji pri VI. oddelku itd. umajajo le svojo blaženo italijansčino in morajo marsikako grenko požreti od strani vladnih inženierjev. Nekatere gospe Nemke — in nekatere Italijanke pa konverzirajo le kot — gluhonemi, ker se v besedi ne razumejo ene druge. — Spis našega veleučnega profesorja A. Š. v „Gorici“ o električni železnici, je jako ugajal, zlasti njegovim mlajšim — bivšim učencem. Res je tudi pri Avčah ozka in globoka struga, ki bi se dala zaježiti za napravo turbin in dinamskih strojev. Tudi se govori, da bo kaj lahko dobili električno razsvetljavo od železnice n. pr. pri Sv. Luciji, v Ročinju, v Kanalu itd. Naše ljudstvo bo strmelo, ko bodo cerkve žarele o Božiču v električni luči. Bog ve, kaj vse še pride. Tovarne bomo imeli. Nek dijak z Dunaja je trdil, da iz naše opoke (Mergel) se da napraviti soda ali magnezija ali kaj vem kaj, in stroje nam bo gnala le elektrika! Bojim se pa, da bomo tudi kuhali morali z elektriko kakor v New-Yorku, ker naši kmetiči tako radi prodajo vsako steblo mecesna, lipe itd. iz svojih posestev, da bomo skoro kmalu brez drvi. —

Vsi občudujejo natančno in precizno delo pri naši železnici. Kako se je varčevalo pri gradnji železnice „Pacific“ v Ameriki! Cela proga nima nobenega predora, vsi mostovi leseni. Tu pri nas pa taka preciznost! „Wir haben ja Geld“,

Ves iz sebe je lezel dalje in prišel do krème gospoda Šapla.

— Hm, ko bi se malo napil, mislil si je, da dobim malo poguma, sicer jih dobim po hrbtu. Stara bo gotovo divja, ko zagleda obleko.

Vstopil je in sedel za mizo, od kjer sta ga že pozdravljala gospod Žličnik in gospod Redkvice.

— Oj Lastovica, dobro da si prišel, ravno rabiva te, da vržemo enkrat „merijaš“.

Ni se dal prositi, prisedel je in igra je začela. Pil je tudi precej dobro tako, da ga je proti večeru že precej čutil pod kapo.

Njemu se je to zdelo pogum, ki pa je bil, iz raznih ozirov, še premajhen.

Pili so dalje, glave so začele kimati in sumljive, vratolomne kretnje so se pojavile med temi tremi.

— Hoj, ti igraš slabo, ti Žličnik, dejal je gospod Lastovica, in roka ti čudno opleta.

pravijo inženirji. Pa kdo ga da — denar! Vse pride iz davka! — Draginja pa je v naši soški dolini. Slanina po 2 K 40 vin. Vse drago. Prodajalnice rastejo ko gobe po dežju. V Avčah je Tržičan Lumbelli, kateri odpre trgovino samo za čas dela. Vse drago. Mleko do 24 vin. liter. Ročinska mlekarica je nehala delovati. Alfa-Separator počiva. Ali bo samo „Alfa“ samo začetek mlekarstva? Mleko se odda vse sveže!

— Vidite, povsod boj za obstanek. Bošnjaki delajo skoro na pol nagi, cunje na nogah, kos starega sukna (koreta) na hrbtu, zamazano čepico na glavi, kuhajo v obrabljenih škallah smrđljivega petroleja. — Vozniki, vozniki se boje železnice! Kaj bo potem? Konje bo treba prodati! Kaj bo? „E Bog ve, kako se bo“, je modroval nek voznik blizu Kanala pred 2 leti, Bog ve kako se bo! Kaj silite s to-le železnico? Nevem, če bo kaj. Cesar je že star, veliko bi koštalo in železnice še morda ne bo! Tudi če je ni! Vsak drugi dan pripeljem jaz 25 kvintalov blaga!“ — No, vendar bode! Kmet ni imel prav. Samo, da bi jo kmalu dodelati. Živel zlati vek elektrike!

Politični pregled.

Deželni zbori.

Kranjski in moravski deželni zbor se več ne snideta, ker je njihovo zasedanje zaključeno, ali oziroma odgodeno. Kranjski „naprednjaki“, častno združeni v deželnem zboru s kranjskimi Nemci, se jako veselè tega, da jim ni treba vsaj za sedaj več hoditi v kranjski deželni zbor. Kranjski „naprednjaki“ so s svojim nastopom proti splošni volilni pravici postavili svojo svobodomošnost v jako čuden svit. V tem pogledu ne pomaga vse njih pranje popolnoma nič, oni ostanejo črni, kakor ostane črn zamorec in naj se porabi pri njem še toliko vode.

V dalmatinskem deželnem zboru je prodrlo prepričanje med Hrvatini in med Italijani, da je največji sovražnik sosednim narodom Nemec. Tam skušajo torej dosedanja mejebojni največji sovražniki, da bi našli kak mostič, ki bi jih združil, da bi se skupno borili proti največji nevarnosti, ki preti kolikor Hrvatom, toliko tudi Italijanom namreč, proti germanizaciji, proti nenasitnim Nemcem, ki bi spravili v svoje želo prej ali slej radi vse, kar jih obdaja. Na Kranjskem pa se vežejo in se družijo Slovenci z največjim sovragom Slovstva in Slavenstva, samo zato, da bi pasli svoje strasti ter se maščevali nad svojimi lastnimi brati, katerih večina hoče še naprej v svoji domači deželi živeti po stari pošteni slovenski navadi in se noče ukloniti nekaterim častihlepim in trmastim ljudem, ki bi hoteli zanesti v deželo pluje navade in pluje mišljenje, ki se pa nikakor ne strinja z značajem slovenskega ljudstva in z njegovo individualnostjo, in ki bi ga prej ali slej gotovo privedlo do moralnega in materialnega propada.

Dalmatinski Hrvati proti vladinemu načrtu.

Hrvatski poslanci obeh strank so imeli te dni skupno posvetovanje, na katerem so sklenili, da se jezikovni načrt namestnika Handla odklanja, ker je protivem sklepom dež. zbora glede uradnega jezika v Dalmaciji.

Sklicanje državnega zbora.

Zdaj se zatrjuje, da bode državni zbor sklican na dan 17. t. m. Vlada ne predloži državnemu zboru nikakih zakonskih načrtov večjega pomena. Vlada je baje že danes prepričana, da bode to

— Ne morem več, in začel je navlatali vino, da se je cedilo čez mizo na tla, kjer je že bila velika, umazana luža —

— Veste kaj, dè Redkvice, sèdimo rajši na tla; tam bo človek bolj gotov, tu se vedno gugljam sem pa tja.

Seveda sprejeto. Posedli so potem na tla, kjer je bil pòd od vina najbolj moker — — —

Danilo se je že, ko so se vzdignili naši junaki in gospod Lastovica je potipal v svoji negotovosti še enkrat po hlačah.

— Uf, vraga, dve luknji — joj in zadaj — vse mokro, skozi in skozi mokro.

Celo pot je javkal in jokaj, da bi se ga bila luna usmilila, če bi ne bil takrat ravno mlaj.

Nerodno je krevsal po cesti dalje, stopinje so mu bile negotove, kot bi imel železje na nogah —

Prišel je do doma. Tiho se je zvlekel skozi vrata, slekel lepo hlače ter jih vtaknil za staro omaro na koncu hodnika.

zasedanje popolnoma neplodno. Ona ve, da prično Čehi koj z obstrukcijo. Prepričana pa je tudi, da bodo Čehi podpirale tudi druge stranke, ter dale s tem duška svoji nejevolji zaradi kapituliranja najvišjih krogov pred ogrsko obstrukcijo. Da bi se začela ali prav za prav nadaljevala pogovanja gledé avstro-ogrsko nagodbo, o tem ne more biti niti govora, ker se proti temu skoro vse stranke brez izjeme.

Državni zbor je sklican na 17. t. m.

Naučni minister Hartel — nevarno bolan.

Listi poročajo, da je naučni minister Hartel nevarno obolel.

Dljaški nemiri na Dunaju.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru so bili zadnje dni, od strani krščanskih socialcev hudi protesti, da se na dunajski kliniki delajo poskusi v sekciranju na živih ljudeh. Ti protesti so povzročili strašno nevoljo pri profesorjih medicinske fakultete in so na proteste tudi reagirali. Krščansko misleče dijaštvo je potegnilo seveda s krščanskimi socialci v deželnem zboru, dočim je potegnilo nemško nacionalno dijaštvo s profesorji. V soboto je prišlo zaradi tega na vseučilišču med pristaši jedne in druge stranke do prepira in konečno tudi do pretepa.

Novi brambeni zakon

je po zgotovilu iz vojaških krogov že izgotovljen. Temelji na dveletni vojaški službi za pehoto; za konjeništvu in topničarstvu pa po tem zakonu ostane triletna vojaška služba. Težave so glede pokritja stroškov, ker se vsled dveletne vojaške službe pomnože plače podčastnikom, katerih bode vsled dveletne vojaške službe začetkoma težko dobiti zadostno število. Poleg tega bodo sedaj stroški za vojaške zavode na Ogrskem večji in tako je pričakovati, da bo znatno narastel proračun za armado.

Ogrske zadeve.

Stvari na Ogrskem so se nekam zasukale. Opozicija je postala krotkejša, in Kossuth je celo povedal v zadnji seji državnega zbora, da se njegova stranka ne bode upirala temu, da se nekatere važne zadeve rešijo parlamentarnim potom. Tudi domobranski minister je poln lepih nad, kajti naznanil je že nekaterim velikim županom, naj imajo vse pripravljeno za vojaški nabor, ki bi se znal vršiti v času od 23. t. m. pa do 23. decembra t. l. Poleg vsega tega izvršila se je tudi izvolitev novega državnozbornskega predsednika popolnoma mirno, čeprav so opozicijski listi naznanjali poprej obstrukcijo tudi povodom te volitve. In novo izvoljeni predsednik ne uživa simpatij pri opoziciji, marveč ravno nasprotno. Perczel, namreč ta je izvoljen za predsednika državnemu zboru, Perczel torej je jedna izmed najobsovirnejših oseb pri državnozbornski ogrski opoziciji. Ko je bil on pred rešitvijo krize poleg drugih državnikov poklican k cesarju na Dunaj, vsuli so se na njega najgrši napadi po vseh opozicijskih listih. Pri vsem tem pa, kakor rečeno, izvršila se je njegova volitev državnozbornskim predsednikom popolnoma mirno. Vse to kaže torej, da so se stvari na Ogrskem nekako zasukale in da je tudi že blizu konec obstrukcije. Sicer pa nobeno čudo. Velika politična igra na Ogrskem je končana. Ogrsi so dosegli, kar so hoteli. Zakaj naj bi se torej jezili; oni prepuščajo raje jezo nam, ki živimo v tostranski polovici države.

Ruski dljaki pregnani v Sibirijo.

Te dni so odpeljali v Sibirijo 17 ruskih dijakov, katere so zasačili pri trošenju revolucionarnih tiskovin, naperjenih

Komaj je potem odprl vrata v sobo, že se je zakadila proti njemu njegova Nežika, divje je zavihтела grebljico in namerila na častitljiv hrbet gospoda so-proga.

— Oj ti zgaga ti, zavpila je potem, kje pa imaš hlače? Ti zver, ti — zapil si jih menda, oh za božjo voljo kako sem jaz nesrečna — in grebljica je švignila po zraku —

— Mir, mir — — hlače — hlače — so mi ta-to-o-vi ukradli, javkal je gospod Lastovica in tolažil svojo staro na vse mogoče in nemogoče načine — — — — —

Toliko mi je povedala gospica Mici in zvoko se smejoč je odšla zopet iz sobe. Sicer sem ji obljubil molčati o njenem imenu, a upam, da mi tega vendar ne bode štela v greh, ker me je do tega privedla le ideja hvaležnosti —

Janko Filipovič Serjunov.

Odlikovana civilna in vojaška krojaška delavnica

Anton-a Krušič-a,
Gorica, ul. Jos. Verdi 33.

Bogata zaloga domačega in angleškega sukna. Velika izber izgotovljenih oblek za gospode in dečke, površnih zimskih sukenj, havelokov itd. Naročila po novi meri se izvrše s posebno natančnostjo.

Diplomiran za izdelovanje Livree-ja.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krémi pristna domača vina in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Šimenc Fric

krémar

dosedaj v Gosposki ulici (Via Signori)

preselil se je v

Magistratno ulico š. 9, (Via Municipio).

Priporoča se za obil-en obisk.

Jesen je tu

in bliža se zima: bliža se pa tudi potreba, kupiti za hišno oz. lastno potrebo raznega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano podpisani do cenj. svojih odjemalcev s prošnjo, da se pri nakupu raznih zimskih potrebščin tudi za naprej blagovolijo obrniti v prvi vrsti na njegovo trgovino, koja rudi cenj. odjemalcem vedno priliko za neprekosljivo ceno in dober nakup vedno svežih in solidnih raznovrstnih pletenin iz bombaža in volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe, rute, čepice, volno itd.

Dalje priporoča še zadnje novosti kakor: raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske galoše, dežnike, moderce, bluse, spodnja krila, pasove, predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gospode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje novosti mičnih okraskov za obleke, razne svile, žamet, pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše švicarske žepne ure po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev
v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 8. do 15. novembra:

Turkestan. Ruska osrednja Azija. Zanimiv poset glavnega mesta Samarkand.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do nardnika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripi-suje konec leta k glav-nici. Rentni davek pla-čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vključbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-lnimi deleži. Glavni de-leži po 200 K, opravični po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajajo v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jeller 12 v Nunskih ulicah in Leban na Verdijeveh tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računijo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Javni ljudski shod na Križadi v Neblem.

(Izvirno poročilo.) (Konec.)

Vzpodbudil je nadalje govornik svoje farane, naj le še nadalje pošiljajo svoje otroke v dosedanjo ljudsko šolo v Hruševlji, le tako — je rekel — bodo Vaši otroci, kakor Vi, ostali zvesti Avstriji, zvesti in zavedni rojaki in dobri katoličani; kajti otrok, ki je prisiljen pohajati v šolo, v kateri ne sliši govoriti svojega materinega jezika, dére vsigdar v svojo duševno, mnogokrat tudi v svojo telesno pogubo. (Klici: Prav res!) Prvi princip v vzgojeslovju velja, da se mladež uči na podlagi materinega jezika, kojega govorita oče in mati doma, če hoče poduk doseči zaželjeni vspeh. Zatorej se stariši močno, da, izdajalci nad vojimi otroci in nad njihovo duševno pa tudi telesno srečo pregrešijo, če jih silijo pohajati v šolo s tujim jezikom. Iz takih otrok je malokdaj kaj prida. Kajti šola s tujim jezikom je otroku to, kar je cvetlici — slana. Taka šola ugonobi otroku pravo, srečno in veselo življenje. Mesto da mu je dobrotna učiteljica, mu je v resnici le trda mučilnica. Priznana namreč je, da teže napredujejo učenci v šoli s tujim jezikom, kakor z maternim jezikom in naravno! Predno zamoreje nauke sprejemati, v vednostih napredovati, morajo težave tujega jezika premagati. In če ima taka šola še namen in nalogo otroka raznorodovati, umori v otroku vže v nežni mladosti čut do pravosti in do vsega lepega, ga uči zatajevati lastni materin jezik, da, še več — celo zaničevati, sovražiti in preklinjati lastnega očeta in lastno mater. Kedar pa človek izgubi spoštovanje do očeta in mater — avtoriteto — katero je sankcioniral, postavil sam Bog, — tak človek je izgubljen, tak ne bo spoštoval tudi svetne avtoritete in tako zdrči na pot propalnice skoz in skoz, postane sam sebi nesrečen, svoji družini sramota, a največja — lastnemu narodu. (Klici: Res je) — Omenjujoč vzpodbudni klic družbe sv. Cirila in Metoda, naj bi poverjeniki družbe sv. Mohorja pri vpisovanju udov pobirali tudi za družbo sv. C. in M., končal je govornik z besedami:

Predragi rojaki! Na meji smo, na meji svoje širše in skupne domovine ljube Avstrije, na meji svoje ožje domovine prelepe Slovenije, ki je v veliki nevarnosti, da nam jo Lega kos za kosom potuje in odnese. Pokažimo svojim zakletim narodnim sovražnikom, da ljubimo svojo

domovino, da nam je mila in draga nad vse, da se ne sramujemo svoje lepe govorice. Kakor močna trdnjava kljubujmo sovražnim napadom, kakor neprodiren jezik branimo tujim navalom, z vso navdušenostjo kličimo sovražnikom: "Grom in peklo, prazne Vaše proti nam so steke!" (Pevski zbor pod vodstvom g. Ant. Toroča, učitelja v Hruševlji, zapel je slov. narodno himno: "Hej Slovenci..."). Preberejo se na to 3 resolucije, katere so se navdušeno sprejele in potrdile. Resolucije so sledeče:

I. Z ozirom na silno slabo letino, ki je letos zadela naše briske občine in silno bedo, ki je vsled tega nastopila med našim ljudstvom, in z ozirom, da nam pomanjkujejo v Brdih dobre poti in cestne zveze in ker glavno zlo Brd je tudi pomanjkanje pitne vode, in da se da ljudstvu zaslužek — pozivlja se c. kr. vlada, naj bi z izdatnimi podporami iz zaklada odločenega za po ujmah prizadete dežele odpomogla preteči revščini in sicer s tem, da bi revnim družinam porazdelila enkratno podporo v živilih; drugič naj bi c. kr. vlada v sporazumu z deželnim odborom oziroma zborom takoj in nemudoma poskrbela za zgoraj označene nujno potrebna dela.

II. Delovanje c. kr. kmet. društva goriškega je po dosedanjih skušnjah omejeno le na furlanski del dežele. Dobrot tega društva slovenska večina dežele ne vživa, predsedništvo dela zapreke Slovencev in vsled tega še pravim udom ni mogoče vzdrževati svojih dobrih namenov in društvenih dolžnosti. — Ker vsled tega kmetijsko blagostanje med slov. posestniki in kmetovalci ne vspeva, in ker bi moral slov. del naše dežele v sadjereji, vinoreji in živinoreji zavzemati prvo mesto v celi državi — pozivlja se c. kr. vlada, naj na primeren način ukrene, da bo slovenski del naše dežele v prosep kmetijstva sploh dobival državne podpore izven kmetijskega društva goriškega in brez posredovanja njegovega.

III. Z ozirom na to, da je društvo "Lega Naz." zasnovalo v čisto slov. vasi v Neblem obč. Dolenje privatno mešano šolo in ker v tem kraju bivajo edino le Slovenci, je namen tega društva očividni — raznorodovati našo dečo: ker s to šolo se kali mir med obema narodnostima v občini Dolenje, zlasti s tem, da se silijo ne samo za šolo godni, marveč tudi otroci pod 6 leti iz druge duhovnije pohajati v to šolo (Rutarje) in ker je dolžnost c. kr. vlade skrbeti za mir med svojimi podložniki in čuvati, da se ne vrše po

državnih zakonih prepovedane krivice — pozivlja se c. kr. vlada, da zapre Legino šolo v Neblem in zapove, da hodijo dotični otroci v svojo domačo ljudsko šolo.

Predsednik je na to sklenil zborovanje in se zahvalil v imenu zborovalcev govornikom za njih velevažni pouk ter jim zaklical: "Bog jih živi!" (Gromoviti živio se je odmeval od sten prostrane dvorane.)

Po dokončanem zborovanju se je vršila v prostorih A. Kocjančiča domača zabava Pevski zbor slovenski — vsa čast mu — je proizvajal lepe skladbe v občo zadovoljnost.

Dopisi.

Iz goriške okolice, meseca novembra 1903

Podivjani politični in socijalni odnosi, podivjano časniskarsko samosilstvo.

(Iz Gabrščekovih nar. "Zaslug".)

Peresni časnikarski boj, katerega je izzval Gabršček z neosnovanimi napadi na "Krojaško zadruho", in katerega neizogibna posledica so ti-le dopisi, je pristna podoba političnega boja goriških Slovencev, katerega sta nam obesila na vrat Gab. in njegov pobratim iz same prešernosti, samovolje in pomanjkanja rodoljublja. Tega političnega boja nam je bilo toliko treba, kot morju voda. To dokazati bi bila najlažja stvar na svetu. Kolikor toliko se je to že zgodilo. Sicer imajo ti dopisi drugo svrhu. En dokaz si pa hočem vendar dovoliti. Ta dokaz je tako jase, prepričljiv in neovržen, da pozivljam lahko z mirno dušo Gabrščeka samega, naj ga ovrže, če ga more. Jaz sem prepričan, da vtakne Gab. ta dokaz tako junaško v žep, kakor je doslej še vedno vtaknil jedro in stvarno vsebino svojih dopisov. Gabrščeka torej pozivljam, naj vestno prebere svoje "Soče", pisane pred političnim razkolom, ter jih vestno primerja s pisavo "Gorice". Ako si pa upa med tema dvema pisavama najti tako razliko v narodnem ozirom, ki bi bila večja nego njih narodnost, moram že naprej priznati, da ni on zastoj tiskar znanega kalamona, da zna tudi coprati. Ker vem, da mu je to jabolko prekislo, mu je pomorem jaz ugrizniti. V ta namen si dovoljujem to-le vprašanje: V kakih razmerah je bila "Soča" pred političnim razkolom z duhovščino in učiteljstvom? Znano je, da se je "Soča" takrat oklepala duhovščine kot klopolha. Ona je hodila z duhovščino. —

Niti ene žaljive besedice ni bilo v njej zoper duhovski stan. "Zgodnja Danica", znani duhovski organ, ni bolje zastopal duhovskih interesov nego "Soča". Nasprotno pa je zadnji čas pred razkolom udrihala po ljudskih učiteljih, da je bilo groza. Jedne lepe in dobre besede ni imel Gabršček zanje. Klofute in psovke jim je delil, da so iz njegovega peresa kar iskre švigale. Tako je bilo torej razmerje "Soče" do teh dveh stanov. Gabršček je v onem času časnikarjenja prekašal celo ljubljanskega "Slovenca". A dočim mu je "Slovenec" ultra-klerikalni, "farški" in Bog ve še kaj, ni svoje "Soče" nikdar imenoval klerikalne. Pisava "Soče" se mu je zdela naravna, primerna našemu eminentno katoliškemu ljudstvu. Tako je bilo takrat.

Zdaj si pa oglejmo Gabrščeka po razkolu. Razkol je rodil "Gorico" in "Gorica" je sprejela program, katerega se je držala prej "Soča", seveda z malo razliko: "Gorica" piše o duhovščini spoštljivo, a ne klečeplazno, o učiteljstvu ne žaljivo. In to, ljudje božji, to je zdaj Gabrščeku neodpušljivi greh, to mu je zdaj naenkrat "klerikalno", "farško", itd. Tako naenkrat menjavanje nazorov se imenuje v navadnem življenju breznadajnost, v političnem življenju morda ne, ali to pa vendar lahko rečem, da nima Gabršček med slovenskimi žurnalisti vrstnika, ki bi se bil s svojim listom kar čez noč tako radikalno prelevil. V navadnem življenju takemu človeku nikdo več ne zaupa, v politiki bi moral biti tudi menda tako. Jaz vsaj tako sodim in rad bi našel koga, da bi mi bil porok, da li Gabršček tudi res tako misli, kakor piše, ali piše neresnico zdaj, ali jo je prej; da, meni je Gab. od polit. razkola sem tak petelin na strehi, da mu nič več ne verujem. Jaz mislim, da doživimo na Gabrščeku še kako levitev. Bil je že "klerikalec", "liberalec", zdaj je naprednjak. Za koliko časa? —

In vendar je še ljudi med nami, ki tega ne vedo in tega ne vidijo, ljudi, ki vsemu verujejo, kar jim Gab. v "Soči" načveka. Posebno pa rodi Gabrščeku znamenka "klerikalno" krasne sadove. — Beseda "klerikalno" igra v Gabrščekovi politiki tako ulogo kakor pesternam "bavbav" med malimi otroci. Kar je Gabrščekovi koristilovni politiki neugodno in nasprotno, kar bi rad uničil, to dobi v "Soči" ime "klerikalno". Na ta način strelja Gabršček večkrat strašanske kozle. Društva, ki nimajo s politikom nič opraviti, ki delujejo že 10, 20 let vedno po

PODLISTEK.

14

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

Cerkev je bila malone prazna, ker je bil le navaden delaven dan. Tu pa tam je klečal na kameniten tlaku star ded z molekom v roki in pobožno žebiral svoje molitvice. Drugje klečala je zopet uvela mamica in zrla s solznimi očmi na altar.... Špela pa je pokleknila prav sredi cerkve. Klečala je na obeh kolnih, zgoreni del života močno naprej sklonjen. Molila je tako goreče, da se ji je moral čuditi vsak, ki jo je poznal in videl....

Končala je sveta maša, a Špela je le še molila in vzdihovala. — Stari Drozeg, uže od pamtiveka cerkovnik in ključar v Lesju, je bil uže davno vse pospravil po sakristiji, ko se je še-le odpravila Špela iz cerkve proti župnišču.

"Hvajen bodi Jezus Kristus! — Bog daj dobro jutro! — Rača bi govorila z gospodom župnikom", ogovori ponižno in priliznjeno Špela župnikovo služabnico, vstopivša v kuhinjo.

"Počakajte malo", reče stara služabnica in odide v sobo, ki je stala nasproti kuhinji. Kmalu pa pride nazaj in pove Špeli, da lahko vstopi v gospodovo sobo. S svetim strahom stopi Špela pred župnika in začne:

"Pravno, ne zamene, da sem tako nadležna; a nisem

si mogla pomagati drugače. Vem pa tudi, da mi..."

"No, no, le hitro povej, kar imaš", pretrga ji župnik besedo.

"Vem, da mi radi pomorete, gospod župnik. Če bi znala sama brati, ne bi prišla sem nadlegovat, ker vem, da imate..."

"Ali ne bo še konca?"

"Vem, gospod župnik, da imate dela čez glavo..."

Sedaj pa povem. Ko sem predvčeranjim zjutraj vstala, našla sem v leseni škatljici na oknu ta list". Nato izroči župniku s tresočo roko list in nadaljuje: "Čudno se mi je zdelo pisanje, in rekla sem sama pri sebi: Špela, nikar ne bodi šibke pameti! Bog ve, kaj pomeni to pisanje. — V loteriji te čaka terno ali pa kje drugod velika sreča. Bog dela še zmeraj čudeže, da pomaga revežem, ki so res potrebni."

Župnik se ni niti zmenil za Špeline čenče, ampak se je lotil kar branja. A pisava na listu je bila tako blede, da je moral nazadnje pomagati si z naočniki. Špelo je to veselilo, ker si je mislila, da mora uže biti nekaj posebnega, ko si mora gospod župnik s štirimi očmi pomagati. Še bolj je bila pa v svoji misli potrjena, ko je videla, kako se župniku čelo bolj in bolj grbanči, obraz zresnuje... Kmalu se ni mogla več vzdrževati, ampak vskliknila je vsa vzradoščena:

"Nikar ne strmite, gospod župnik, nikar; temveč veselite se z menoj!"

"Špela, si-li ob pamet?" reče župnik ostro in resno.

srečna, bogata, ne vec razcapana, ne vec beracica..."

"Špela, jaz te ne razumem!" reče zopet župnik in gleda strmeč sedaj Špelo, sedaj list.

"Kako ne? — Saj je pisano."

"Ženska, ali res ničesar ne slutiš?" prične župnik s huda in resno.

"Kaj ne bi slutila! — Slutim pač, slutim, a brati ne znam. Ta papir mi prorokuje srečo —"

"Kakšno srečo?"

"No, denar in še kaj drugega —"

"Dozdevalo se mi je, da tu ni vse prav. — Tega lista ne dobiš nazaj", pravi nato župnik in vtakne list v žep.

"Kaj!? — Kako, gospod župnik? — Bog vam daj zdravje in srečno smrt; list pa nazaj."

"Sedaj ne še."

"Kedaj pa?"

"Ko se prepričam, koliko je resnice na tem, kar sem bral v listu."

"Zagotovem vas, gospod župnik, da je vse sama živa resnica. Papir ne laže: Špelo čaka sreča."

"Torej je res, da imaš znanje z beračem Mrakom in da se mislita vzeti?"

"List nazaj, gospod župnik, list nazaj! — Naj bo Mrak berač, a Špelo čaka sreča, sreča —"

"Povej, ali imaš kaj opraviti z Mrakom?"

"Mrak je spak; — a moja sreča, moj list..."

"Odgovori, kar te vprašam, drugače —"

"Seveda imam opraviti z Mrakom. — Ali ni tudi on berač? — Jeseni sva brala skupaj opršnike, spou župnik, ne-ur"

v prvi vrsti proti ruskemu ministru za notranje zadeve Plevetu.

Samomor italijanskega finančnega ministra.

Novoimenovanega finančnega ministra Rosano so našli včeraj zjutraj ob 6. uri mrtvega. Ustrelil se je po noči iz revolverja.

Balkanske zadeve.

Odgovor turške vlade na noto Avstrije in Rusije glede novih reform, ni zadovoljil ne na Dunaju ne v Petrogradu. Nasprotno. Kakor Avstrija, tako tudi Rusija naložila sta svojima poslanikom, da zahtevata od turške vlade, da se o vseh točkah novega reformnega programa izrače odločno. Ako bi turška vlada ne hotela tega storiti, potem stopita Avstrija in Rusija pred njo z ultimatomom. Tako se glase najnovejša časnikarska poročila. Nekateri listi vedó celo povedati, da ima sedanje bivanje ruske eskadre, obstoječe iz treh vojnih ladij v Trstu, poseben namen. Avstrija in Rusija nameravata baje uprizoriti najprej neko demonstracijo s svojo mornarico, in bi v ta namen odpule v turško vodovje ruske in avstrijske vojne ladije skupaj in sicer v najkrajšem času.

Cesar Franc Jožef za Macedonce.

Bolgarska princezinja Klementina se je obrnila od vseh vladarjev s prošnjo, da prispevajo za podpore macedonskim beguncem. Prvi se je odzval cesar Franc Jožef z 10.000 franki in lastnoročnim pismom.

Domače in razne novice.

Notarska imenovanja in premeščenja. — Kakor nam poročajo z Dunaja, je imenovan notarski kandidat g. dr. Ferdinand Terkuč za notarja v Kanalu. Potemtakem, vsaj tako sodimo mi, je dosedanjí kanalski notar g. Artur Lokar, premeščen v Ajdovščino, a g. Pascoletto, ki je bil do sedaj notar v Ajdovščini premeščen je v Gorico in pride na mesto pok. notarja g. Josipa Kavčiča.

Poroča. — V nedeljo se je poročil v Ajdovščini g. dr. Anton Brečelj, privatni zdravnik, z gđ. Alice Casagrande. Bilo srečno!

Časnikarska podivjanost. — V zadnji številki svojega lista smopod naslovom „Krasen književni vahtič“ naznanili, da je g. prof. dr. Kos spisal knjigo „Gradiivo zazgodovino Slovencev v srednjem veku“, katero je izdala „Leonova družba“ v Ljubljani. G. dr. Kos je znan kot jako vesten in temeljit zgodovinar. Tega mu dosedaj še nikdo ni odrekal. Le zadnja „Soča“ zagnala se je v zadnji svoji številki divje vanj in mu očita pristranost, ne da bi dotična časnikarska hijena niti videla nove dr. Kosove knjige in torej niti vedela, kaj je v omenjeni knjigi napisano. Sicer strokovnjaške ocene mi nismo napisali, ker se ne čutimo v to poklicani in ker zamore storiti to le kak strokovnjak. Ali časnikarska hijena v „Soči“ zagnala se je v knjigo dr. Kosa, ne da bi jo videla niti od zunaj ter trdi, da je pristransko vse to, kar se nahaja v knjigi, četudi ji je vsebina knjige popolnoma neznana. Kaj takega so zmožne jedino le časnikarske hijene, ki divjajo neprestano po „Soči“. Zaradi tega pa ponavljamo, da mora biti jako nizek nivo omike onih ljudi in jako dvomljiva njih kultura, ki se družijo s takimi časnikarskimi hijenami.

„Sočin“ Ahasver. — Ta ne pranaša kosti svojega rojstva po okroglem svetu, pač pa po goriških krčmah, če mu vtrkne kdo kaj okroglega v žep. Z večnim židom je neki v sorodstvu le kot večni študent, kot tak ima neovrgljivo pravico do krokanja, kar mu je najljubše opravilo. Pa še nekaj židovskega ima na sebi ali prav za prav na jeziku, namreč šeslajajoče čenčanje, po katerem ga je izpoznati v deveto vas. On si domišlja, da je to čenčanje dovtipnost, seveda, če bi bilo oslovo riganje slavčeve petlje. Njegov častni naslov je: „Sočin“ podlistikar. A le kakošenkrat se čuti zmožnega zahajati Pegaza. Predno se to zgodi, je treba velikih priprav, ki so nekako podobne pripravljenju lukamatije, predno jo vprežejo. Večkrat prinaša domov velikansko opico, ki ga tako omami, da jo zamenjuje s čukom, in ker je čukova glava mnogo podobna mačji, preganja drugi dan še mačka. To se mu je neki pripetilo v nedeljo jutro, ker je v soboto preveč kuril v „najlepšem salonu“ s podirajočim se stropom in zaplankanimi okni. — Prihodnjč kaj bolj jasno. +

Slovesna prisega vojaških novincev. — Slovesna prisega vojaških novincev tukajšnje posadke je bila v nedeljo. Najprej je bila ob 9. uri sv. maša v cerkvi sv. Ignacija in katere so se udeležili poleg drugih vojakov tudi vsi častniki. Potem pa se je vršila slovesna prisega na dvorišču volike vojašnice na Travniku.

Sprememba urnika pri nekaterih vlakih. — Poštni vlak, ki je odhajal dosedaj iz Trsta v Gorico ob 4. uri in 40 m. popoldne, odhajal bo odslej iz Trsta ob 4. uri in 45 m. Brzovlak pa bo odhajal zvečer iz Trsta v Gorico ob 8. uri 40 m. mesto ob 8. uri in 25 m., kakor je odhajal do sedaj.

Prihodnje porotne obravnave. — Med drugimi prideta pred porotnike ta mesec tudi dve kazenski obravnavi, in sicer proti Josipu Primožiču, zaradi poskušene umora in proti Josipu Vecchi iz Tržiča, radi požiganja.

Izpred sodišča. — V četrtek sta se morala zagovarjati pred tukajšnjim okrožnem kot kazenskim sodiščem 22 letni Brezigar Stefan in 40 letni Grbec, oba iz Kanala. Bila sta tožena zaradi javnega nasilstva. Dne 2. oktobra nahajala sta se namreč obtoženca pozno v noč v krčmi Julijana Gaja. Prišel je tje občinski stražnik Anton Žbogar ter jima zaukazal, da molčita. Mesto da bi ga ubogala koj, sunil ga je Grbec in mu celo pretel s stolico. Pri obravnavi je Brezigar trdil, da je bil isti večer popolnoma pijan in da se prav nič ne spominja, kaj se je godilo. Grbec pa je trdil, da ni vedel, da je Žbogar občinski stražnik. Obsojena sta bila oba dva, in sicer Brezigar na dva meseca, Grbec pa na šest mesecev težke ječe z enim postom v mesecu.

Izgnani so iz mesta berača Andreja Rušiča iz Biljane, ko se je poprej odpočil 48 ur v tukajšnjih zaporih.

Sod poln vina razpočil. — V petek so nakladali na vozove istrsko vino na goriškem kolodvoru, namenjeno trgovcu Batiču v ulici Morelli. Pri ti priliki se je zlomila podlaga, po kateri so valili sode iz skladišča na vozove in jeden sod, v katerem je bilo šest hektolitrov vina, padel je na tla in se razbil. Vino pa je izteklo iz njega kolikor ga niso polovili delavci in drugi blizustoječi v lonce, v steklenice, v sklede, v klobuke in sploh v vse jednake priprave, ki so jim bile pri rokah. Da so bili tudi, taki ki so se vrgli na tla in s tal srkali sladkega Istrana, tega ni trebe pripomniti posebej.

Na okrajnem sodišču v Sežani je razpisano mesto državnopravdniskega funkcionarja. Letna remuneracija znaša 186 K. Prošnje je predložiti državnemu pravdnistvu v Trstu do dne 15. decembra 1903. z dokazilom o poznanju deželnih jezikov.

Lepa cerkvena slovesnost vršila se je dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne pri novem „Gradenškem mostu“. Bilo je namreč slovesno blagoslovljenje. Kaj več prihodnjč.

Krvav pretep v Logu pri Tolminu. — V Logu pri Tolminu so se tamošnji vaščani napili preveč letošnje kapljice, ki prav rada razburi možgane. Nastal je med njimi pretep. Neki Čuk s Kranjskega, bi se bil rad odtegnil pretepu, zaradi tega je zbežal iz krčme. Ali pretepači udrli so jo za njim ter so ga z nožem tako močno ranili na prsah, da so ga morali pripeljati v tukajšnjo bolnišnico.

Zopet pretep. — Bilo je prejšnji teden v Lokovcu, kjer so popivali v neki krčmi mladeniči Matija Šuligoj, Ivan Leban, Ivan Paušič in Jože Pičulin. Med njimi nastane prepir. Ker je bil Šuligoj najmočnejši med njimi, zagnal je ostale tri tovariše v beg. Ti pa so sklenili, da se hočejo maščevati nad Šuligojem. In res so ga v soboto po noči okoli 11. ure počakali na nekem mestu, ga tam napadli in tako neusmiljeno pretepli, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico. Šuligoj bil je večkrat ranjen tudi z nožem. Za božjo voljo, kam pa pridemo, če se bodo ti pretepi tako zaporedoma ponavljali, kakor se je to zgodilo ravno v prejšnjem tednu.

Divji kostanj v cvetu. — V drevoredu, nahajajočem se na cesti, ki pelje iz ulice sv. Klare do soškega mosta, nahaja se divji kostanj, ki letos že v drugi cvete. To je pač najlepši dokaz o lepi jeseni, katero imamo letos.

Ustrelli voznika mesto zajca. — Blizu Marijana ob cesti sta lovila v soboto zajce dva lovca. In res splašila sta jednega in jeden izmed nju streljal je nanj. Ta je meril na zajca, a zadel je voznika, ki je takrat vozil po cesti in ki se imenuje Zorzenoni. Voznik dobil je namreč lepo število šiber (svinčenih zrn) v glavo; ranjeno pa mu je bilo tudi desno oko.

Pes ogrizel. — V petek zvečer je domači stari lovski pes ogrizel po obrazu in po vratu gospo dr. Tavčarjevo iz Ljubljani. Rane, katere je pes prizadejal so bile tako hude, da jih je mogel poklicani zdravnik zašiti.

Razsodba upravnega sodišča in tržaški mestni svet. — V petek zvečer

je imel tržaški mestni svet sejo in je hotel s tem demonstrirati proti znani razsodbi upravnega sodišča, s katero je omenjeno sodišče izreklo, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepravilne in neveljavne. Pri ti priliki se je oglašil v imenu Slovencev za besedo g. dr. Rybař, ki je približno tako-le govoril:

„Po dogodkih zadnjih dnij ne bi bil pričakoval, da bo mestni svet sklican v sejo. Z dvema razsodbama naših najvišjih sodišč je bilo konstatirano in razsodeno, da so se v volilnem postopanju, iz katerega je izšel mestni svet v svoji današnji sestavi, dogodile nezakonitosti, toliko od občinskih kolikor od državnih oblasti, da je bilo torej odobrenje mandatov sklenjeno v seji dne 18. maja 1903 neveljavno in nasprotno zakonu.“

Vsled tega se nahajamo v neprijetnem položaju, da smo nepotrjeni zastopniki, in da smo člani sveta, ki je bil izvoljen na podlagi nezakonitosti in nepravilnosti. Mi slovenski svetovalci imamo vsaj tolažbo, da se nam ne more pripisovati krivda na dogodivših se nezakonitostih, marveč moramo danes konstatirati z nekim zadščanjem, da smo bili mi prvi, ki smo glasno že pred volitvami protestirali proti vsem nepravilnostim, ki so sedaj pripoznane kakor take od najvišjih sodišč. Mi smo bili, ki smo protestovali proti odklonitvi slovenskih rekurzov v seji dne 1. aprila 1903, katero odklonitev smo označili kakor kršenje pravic, zajamčenih v državnih temeljnih zakonih. Treba posebno poudariti, da je v isti seji vlada po svojem zastopniku proglasila ono odklonitev za neveljavno, ki bi mogla imeti za seboj tudi neveljavnost vsega volilnega postopanja — ista vlada, ki je potem vzlic tej od nje same konstatirani neveljavnosti, nadaljevala z volitvami, kakor da se je bilo postopalo v polnem redu.

Mi smo bili, ki smo pismeno in ustmeno protestirali v Trstu in na Dunaju na ministerstvu proti temu, da se niso spojnjevale druge formalnosti, kakor sta n. pr. razglašanje o izloženju volilnih list in 14 dnevni rok. Ali na naše pritožbe se je odgovarjalo, da ni več kaj ukreniti, ker so že določeni dnevi za volitve. Danes sti morda prepričani vlada in večina, da bi bilo bolje, ako bi se bilo postopalo z večjo previdnostjo, in izlasti s točnejšim spojnjevanjem zakonov, kajti izid volitev bi bil morda isti, a bi bil zakonit in veljaven. Ker nas slovenskih svetovolcev stvar ni posebno zanimala do pred malo dnij, ker ni bila naša stranka direktno interesirana na zadnjem volilnem boju v mestu, dočim je bila v kolici zmagovalka vzlic gori omenjenim nezakonitostim, zato smo se v seji, ko so se potrpale volitve, omejili na jednostaven protest proti kršenju naših narodnih pravic.

Danes pa, vspriči zadnjih razsodb, tudi mi ne moremo ostajati indiferentni. § 7. zakona od 22. oktobra 1875 št. 30 ex 1876 določa, da v slučaju kake pritožbe so administrativne oblasti obvezane, da v stvari ukredujejo nadaljne odredbe, opiraje se na juridične nazore, katerih se je držalo upravno sodišče.

Vspriči take določbe se nam vsiljuje vprašanje, kaj nameruje storiti vlada?

Bilo bi torej priporočljivo pred vsem, da bi čakali na sklepe vlade, predno se je sklical mestni svet v sejo, ker po mojem mnenju mi nismo kompetentni, da bi se povračali k svojemu sklepu, marveč mora vlada ukreniti odredbe. Ker bi nikakor ne hotel vsprejemati kakršnesibodi odgovornosti za eventualne nezakonite in neveljavne sklepe, si dovoljujem staviti do spoštovanega predsedništva vprašanje: Je-li istemu kaj znano, da-li je vlada že kaj ukrenila z ozirom na razsodbe viših sodišč in izlasti ozirom na razsodbo upravnega sodišča od 28. oktobra 1903? In za slučaj, da spoštovanemu predsedništvu ni nič znano v tem pogledu, predlagam, naj se naloži predsedništvu, naj se z vso možno naglico povpraša slavno vlado, da-li in kaj misli ukreniti v tem pogledu, da čim prej neha tista neprijetna negotovost.

Predsedoval je seji mestn. sveta podpredsednik dr. Venezian, t. j. oni mož, ki je vodil v imenu tržaških rudečkarjev in stare magistratne kamore zadnje volitve, ki so se, kakor smo poprej omenili, izvršile nepostavno in so torej neveljavne. Dr. Venezian je koj odgovorjal dr. Rybařu. Naprej je omenil, da razsodba upravnega sodišča ni bila tržaškemu magistratu še vročena in najbrže tudi c. kr. namestništvu ne. Potem pa je hotel nekako dokazovati, da nima razsodba prav za prav nikakega pomena in in da se ji ne sme pripisovati nobene važnosti. Ta svoja izvajanja podkrepiti je skušal dr. Venezian s tem, da je trdil da se je jednako kakor pri zadnjih vo-

litvah, v Trstu postopalo že 53 let zaporedoma, t. j. od kar obstoja tržaški mestni statut. Ni pa nikakor trdil, da bi bilo tako postopanje postavno. Ker je pa dr. Rybař opomnil in povdarjal, da je upravno sodišče spoznalo postopanje pri zadnjih volitvah za nepostavno ter izreklo eo ipso, da so zadnje mestne volitve neveljavne, in da je vsled postavnih določil vladina administrativna oblast, t. j. c. kr. nemestništvo poklicano, izvajati na podlagi in v smislu razsodbe upravnega sodišča posledice, odgovoril je dr. Venezian in nekako mu tudi očital, da bi moral tudi dr. Rybař in z njim ostali slovenski mestni svetovalci braniti avtonomne pravice tržaškega mestnega sveta, t. j. braniti da bi morali nepostavnost proti postavnosti. — Taka je torej morala židovske liberalne klike tržaškega magistrata in jako smo radovedni, ako se na to stališče postavi tudi c. kr. namestništvo v Trstu, ko mu bode došla razsodba upravnega sodišča, razsodba, ki pravi, da so bile zadnje tržaške občinske volitve nepostavne in neveljavne. Radovedni smo, pravimo, ako bo tržaško namestništvo branilo nepostavnost proti postavnosti!

Loterijske številke.

7. novembra.

Dunaj 72 14 89 80 74
Gradec 7 40 79 14 33

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal-matinskih in istarskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Olje za sluh!

po višjem štabnem zdravniku in fiziku

dr. Schmidt-u

edino pravo z varstveno znamko: „človeško uho“, odpravi takoj in korenito začasne nadalje gluhosti, ušesnega toka in šumenja ter slab sluh tudi v zastarelih slučajih.

Steklenica tega olja z navodilom dobiva se po 4 K

v lekarni Cristofoleti-ja v Gorici na Travniku.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mline v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi tistenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši.)

KUNEROL

zajamčena čista rastlinska mast iz kokos-oreha.

Nadomešča maslo in svinjsko mast. Izvrstno služi ter je dolgo vzdržljiva. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah s kolonijalnim blagom.

istem programu, so „klerikalna“ le zato, ker Gabrščeku ne ugaajo iz osebnih ozirov. Osebe, ki se ne kažejo posebno prijazne ne cerkvi ne duhovščini, so Gab. kar naenkrat „klerikalci“, ker ne trobijo v njegov rog. In tako ima Gab. jako komodno stališče, da barva s „klerikalno“ barvo, kar hoče in kogar hoče. Najlepša je pa še ta, da najde kalinov, ki mu to slepo verujejo. Posebno mu gre mladina kaj rada na limanice. Ni čuda! Lahkovernost je mladini že itak prirojena. Napredni svoboda sta frazi, ki vlečeta mladino saba kot ovco sol. In to zna Gabršček imenitno izkoriščati. S frazami omamlja mladino ter zanaša po njej razpor tudi v socialno življenje. In kar ne more sam, to mu pomagajo „naprednjaški“ pisarji, ki mu jih „naprednjaški“ denarni zavodi dajejo na razpolago. To je gonja, da je mora biti sam peklenšček vesel. Kupčijski opravi me vodijo pogostoma v Ljubljano. Poznam jo tako dobro kot Gorico, ali tako žalostnih socialnih razmer v Ljubljani vendar ni, četudi se tam bije strankarski boj na življenje in smrt. Tudi v naši vasi je en par kričačev Gabrščekove baže, ali tega mi možje ne dovoljujemo, da bi nam taki ljudje zvonec nosili v družabnem življenju. To, se zdi, je specialiteta le Vas Goričanov. Žalostno spričevalo za nekatere omikane družine, ki se dajo tako terorizirati!

Toliko za danes v popolnitev Gabrščekovih „zaslug za narod“. Prihodnjič dalje o Gabrščekovem „oštirstvu“.

A. K.

Iz Brd. — Prikazala se je v tekočem letu skeleča rana v Neblem, slovenske fare, ker je po „Legi“ na čisto slovenski zemlji postavljena laška šola.

Kakor čitam v „P. L.“, došli so 25. m. m. gg. zdravniki iz Gorice na Križado v posvet, kako bi bilo treba rano lečiti. Mnogo radovednega ljudstva prišlo je iz okolice nasvete poslušat. Sprožena bila je marsikatera dobra misel, kako se mu je vesti v vseh panogah kmetijstva, da bode napredovalo, da postane sčasoma res samosvoje, in ne bode vedno podlaga ptujčevi peti. Med drugim priporočevala se je, posebno mladini varčnost. Naj skrb, da si ob času zaslužka kaj prihrani za jutrajšnji dan. Naj ima pred očmi soseda, ki dobro računi se svojimi čentežmi. A komaj sto korakov od tod, kakor se mi je zatrdilo, bili so „brejarji“ postavljeni, na katerih se je naša nadopolna mladina vrtela. Ako je temu res tako, bil je že tega dne pričetek varčevanja postavljen. Misliti bi bilo v tem slučaju, da letos vendar ni vinska trta tako obilnega sadu obrodila, da bi se na drug način ne dala spraviti v denar sloveča rebula. Bode-li skeleča rana zaceljena? Dvomim. Treba bode izdatnejših pripomočkov. Zevajoča rana rada gni. Treba je radikalnega zdravlila. Navadna, domača „arnika“ ne pomaga. Treba bode s skelečim železom zgati. In še to bode težko kaj pomagalo. Treba je, da nam dojde iz lekarne zanesljiv lek, ker kri, kakor se dozdeva, je že zastrupljena. In to dá misliti. Nekdo je nasvetoval „hud... olje“, kar vendar ne bo pravo. Kdor pa kaj izdatnega vé, naj pové. Radovedni.

Iz hribov, dne 8. novembra 1903. — (Bohinjska železnica.) Delo pri naši železnici vro napreduje. Vendar se je delo baže jako zapoznilo. Višji nadzornik železniških del se je te dni peljal skozi Kanal in je pravil, da je delo dokaj zastalo tako, da letos bode 4 milijone kron manj izplačila nego je bilo v proračunu za to leto. Vendar kljub temu

Nove hlače.

(Konec.)

Prekel je ves pasji rod, kakor Bog kačo v raju in najrajši bi bil sedaj konjedere, da bi podavil to nepotrebno zalego.

Potiplje — in groza — luknja je na hlačah — na novih hlačah.

Kdor je že bil v enakem položaju, bode ruzmel stališče gospoda Lastovice brez komentarja, kdor še ni bil — poskusi brate, psov imamo tudi v našem mestu zadosti.

— Oh, oh! Kaj bo dejala moja stara doma, kaj bo dejala?

Vil je roke v svoji neznanski nesreči in skočil na drugo stran ceste, spotaknil se in zadel s še celo hlačnico ravno ob žičasto ograjo, ki je tudi odtrgala kos njegovih težko pričakovanih pantalonov.

— Pa je sam hudir, ali kaj, zavpil je

ne bode se dovolilo podaljšanja in mora delo biti dovršeno do 1. oktobra 1905. Relata refero. — Oni uboj, ki sta o njem poročala „Prim. List“ in „Gorica“, v Hudajuž, dogodil se je v baraki nekega Golja in je gospodar kaj spretno ustrelil skozi ključavnično luknjo s samokresom, ker se je branil napadalec, ki so siloma hoteli ulomiti v barako. Pravijo, da Macedonci zelo demoralizirajo ljudstvo, posebno mladino. Tudi težava je s takimi bolniki, namreč z Macedonci. Kaj naj počne s takimi bolniki naš katoški duhovnik, ker niso naše vere? — Pri Avčah bode velika, lepa postaja in sicer II. razreda. Na kolodvoru bode okoli 30 tračnic, t. j. 15 tirov. Vlakov bode hodilo baže gori in doli okoli 18. Do postaje avške gradila se bode tudi dovozna cesta od Platerja čez Sočo in novi most za prevažanje blaga iz Ročinja, Volč itd. Ta cesta pride na postajo prav pri vodi in bo treba veliko materijala dopeljati, kakor kažejo profili, da dospè do višine postajine. Postavljeni viseči most je jako lep. Na obeh straneh ima napis: „C. k. državne železnice“. Čez 30 oseb ne sme hkratu stati na mostu. Most visi na železnih vrveh in se prav lepo maje, ko greš po njem. — Vladni in podjetniški inženirji jako strogo gledajo na razne „akordante“. Pri Avčah so naglo zapodili nekega Dunajčana: Winklerja. Imel je moč dvojne knjižice za delavce. Ko je izplačeval, je imel ene z nizkimi dninami, ko je pa on denar potegnil, je pokazal druge z visokimi postavnimi zneski. Tako si je mož „prislužil“ vsak dan okoli 50 kronic. — Kjer konča V. odsek (Los) in tudi delo firme Redlich in Berger, prekoraci proga Sočo iz levega brega na desni. Tam se bode dvigal lep most. Prvi obok bode širok 53 m, kakor kaže deska in pridejano je znamenje ESK. (Eisenkonstruktion). A mostovi bodo poleg najnovejših novic vsi kameniti. In res sta te dni prevzela ta naš most pri „Majdi“ (pri Ročinju) dva debeluha — Rimljana. Most pri Solkanu se bo razpenjal čez Sočo v mogočnem oboku okoli 80 m in bode tudi kamenit. Pravijo, da za solkanski most pridejo granitovi kamni s Tirolskega. Drugi trdè, da bode dajala kamenje tvrdka Tönnies iz Nabrežine.

Italijanski inženirji pri VI. oddelku itd. umejo le svojo blaženo italijansčino in morajo marsikako grenko požreti od strani vladnih inženierjev. Nekatere gospe Nemke — in nekatere Italijanke pa konverzirajo le kot — gluhonemi, ker se v besedi ne razumejo ena druge. — Spis našega veleučnega profesorja A. Š. v „Gorici“ o električni železnici, je jako ugajal, zlasti njegovim mlajšim — bivšim učencem. Res je tudi pri Avčah ozka in globoka struga, ki bi se dala zaježiti za napravo turbin in dinamskih strojev. Tudi se govori, da bo kaj lahko dobili električno razsvetljavo od železnice n. pr. pri Sv. Luciji, v Ročinju, v Kanalu itd. Naše ljudstvo bo strmelo, ko bodo cerkve žarele o Božiču v električni luči. Bog ve, kaj vse še pride. Tovarne bomo imeli. Nek dijak z Dunaja je trdil, da iz naše opoke (Mergel) se da napraviti soda ali magnezija ali kaj vem kaj, in stroje nam bo gnala le elektrika! Bojim se pa, da bomo tudi kuhati morali z elektriko kakor v New-Yorku, ker naši kmetiči tako radi prodajo vsako steblo mecesna, lipe itd. iz svojih posestev, da bomo skoro kmalu brez drvi. —

Vsi občudujejo natančno in precizno delo pri naši železnici. Kako se je varčevalo pri gradnji železnice „Pacific“ v Ameriki! Cela proga nima nobenega predora, vsi mostovi leseni. Tu pri nas pa taka preciznost! „Wir haben ja Geld“.

Ves iz sebe je lezel dalje in prišel do krčme gospoda Šapla.

— Hm, ko bi se malo napil, mislil si je, da dobim malo poguma, sicer jih dobim po hrbtu. Stara bo gotovo divja, ko zagleda obleko.

Vstopil je in sedel za mizo, od kjer sta ga že pozdravljala gospod Žličnik in gospod Redkvice.

— Oj Lastovica, dobro da si prišel, ravno rabiva te, da vržemo enkrat „merijaš“.

Ni se dal prositi, prisedel je in igra je začela. Pil je tudi precej dobro tako, da ga je proti večeru že precej čutil pod kapo.

Njemu se je to zdelo pogum, ki pa je bil, iz raznih ozirov, še premajhen.

Pili so dalje, glave so začele kimati in sumljive, vratolomne kretnje so se pojavile med temi tremi.

— Hoj, ti igraš slabo, ti Žličnik, dajal je gospod Lastovica. In roka ti

pravijo inženirji. Pa kdo ga da — denar! Vse pride iz davka! — Draginja pa je v naši soški dolini. Stanina po 2 K 40 vin. Vse drago. Prodajalnice rastejo ko gobe po dežju. V Avčah je Tržačan Lumbelli, kateri odpre trgovino samo za čas dela. Vse drago. Mleko do 24 vin. liter. Ročinska mlekarnica je nehala delovati. Alfa-Separator počiva. Ali bo samo „Alfa“ sampo začetek mlekarstva? Mleko se odda vse sveže!

— Vidite, povsod boj za obstanek. Bosnjaki delajo skoro na pol nagi, cunje na nogah, kos starega sukna (koreta) na hrbta, zamazano čepico na glavi, kuhajo v obrabljenih škatlah smrdljivega petroleja. — Vozniki, vozniki se boje železnice! Kaj bo potem? Konje bo treba prodati! Kaj bo? „E Bog ve, kako še bo“, je modroval nek voznik blizu Kanala pred 2 leti, Bog ve kako še bo! Kaj silite s to-le železnico? Ne vem, če bo kaj. Cesar je že star, veliko bi koštalo in železnice se morda ne bo! Tudi če je ni! Vsak drugi dan pripeljem jaz 25 kvintalov blaga! — No, vendar bode! Kmet ni imel prav. Samo, da bi jo kmalu dodelati. Živel zlati vek elektrike!

Politični pregled.

Deželni zbori.

Kranjski in moravski deželni zbor se več ne snideta, ker je njiju zasedanje zaključeno, ali oziroma odgodeno. Kranjski „naprednjaki“, častno združeni v deželnem zboru s kranjskimi Nemci, se jako veselè tega, da jim ni treba vsaj za sedaj več hoditi v kranjski deželni zbor. Kranjski „naprednjaki“ so s svojim nastopom proti splošni volilni pravici postavili svojo svobodni-selnost v jako čuden svet. V tem pogledu ne pomaga vse njih pranje popolnoma nič, oni ostanejo črni, kakor ostane črn zamorec in naj se porabi pri njem še toliko vode.

V dalmatinskem deželnem zboru je prodrlo prepričanje med Hrvatini in med Italijani, da je največji sovražnik sosednim narodom Nemec. Tam skušajo torej dosežati mejsebojni največji sovražnik, da bi našli kak mostič, ki bi jih združil, da bi se skupno borili proti največji nevarnosti, ki preti kolikor Hrvatom, toliko tudi Italijanom namreč, proti germanizaciji, proti nenasitnim Nemcem, ki bi spravili v svoje žrelo prej ali slej radi vse, kar jih obdaja. Na Kranjskem pa se vežejo in se družijo Slovenci z največjim sovragom Slovanstva in Slavenstva, samo zato, da bi pasli svoje strasti ter se maščevali nad svojimi lastnimi brati, katerih večina hoče še naprej v svoji domači deželi živeti po stari pošteni slovenski navadi in se noče ukloniti nekaterim častihlepim in trmastim ljudem, ki bi hoteli zanesti v deželo ptuje navade in ptuje mišljenje, ki se pa nikakor ne strinja z značajem slovenskega ljudstva in z njegovo individualnostjo, in ki bi ga prej ali slej gotovo privedlo do moralnega in materialnega propada.

Dalmatinski Hrvati proti vladnemu načrtu.

Hrvatski poslanci obeh strank so imeli te dni skupno posvetovanje, na katerem so sklenili, da se jezikovni načrt namestnika Handla odklanja, ker je protivem sklepom dež. zbora glede uradnega jezika v Dalmaciji.

Sklicanje državnega zbora.

Zdaj se zatruje, da bode državni zbor sklican na dan 17. t. m. Vlada ne predloži državnemu zboru nikakih zakonskih načrtov večjega pomena. Vlada je baže že danes prepričana, da bode to

— Ne morem več, in začel je nalivati vino, da se je cedilo čez mizo na tla, kjer je že bila velika, umazana luža —

— Veste kaj, dè Redkvice, sèdimo rajši na tla; tam bo človek bolj gotov, tu se vedno gugljam sem pa tja.

Seveda sprejeto. Posedli so potem na tla, kjer je bil pòd od vina najbolj moker — — —

Danilo se je že, ko so se vzdignili naši junaki in gospod Lastovica je potipal v svoji negotovosti še enkrat po hlačah.

— Uf, vraga, dve luknji — joj in zadaj — vse mokro, skozi in skozi mokro.

Celo pot je javkal in jokaj, da bi se ga bila luna usmilila, če bi ne bil takrat ravno mlaj.

Nerodno je krevsal po cesti dalje, stopinje so mu bile negotove, kot bi imel železje na nogah —

Prišel je do doma. Tiho se je zvelel skozi vrata, slekel lepo hlače ter jih vtaknil

zasedanje popolnoma neplodno. Ona ve, da prično čehi koj z obstrukcijo. Prepričana pa je tudi, da bodo čehi podpirale tudi druge stranke, ter dale s tem duška svoji nejevolji zaradi kapituliranja najvišjih krogov pred ogrsko obstrukcijo. Da bi se začela ali prav za prav nadaljevala pogojanja gledè avstro-ogrsko nagodbe, o tem ne more biti niti govora, ker so proti temu skoro vse stranke brez izjeme.

Državni zbor je sklican na 17. t. m.

Naučni minister Hartel — nevarno bolan.

Listi poročajo, da je naučni minister Hartel nevarno obolel.

Dijaki nemiri na Dunaju.

V nižjeavstrijskem deželnem zboru so bili zadnje dni, od strani krščanskih socialcev hudi protesti, da se na dunajski kliniki delajo poskusi v sekiranju na živih ljudeh. Ti protesti so povzročili strašno nevoljo pri profesorjih medicinske fakultete in so na proteste tudi reagirali. Krščansko misleče dijaštvo je potegnilo seveda s krščanskimi socialci v deželnem zboru, dočim je potegnilo nemško nacionalno dijaštvo s profesorji. V soboto je prišlo zaradi tega na vseučilišču med pristaši jedne in druge stranke do prepira in konečno tudi do pretepa.

Novi brambeni zakon

Je po zagotovilu iz vojaških krogov že izgotovljen. Temelji na dveletni vojaški službi za pehoto; za konjeništvu in topničarstvu pa po tem zakonu ostane triletna vojaška služba. Težave so glede pokritja stroškov, ker se vsled dveletne vojaške službe pomnože plače podčastnikom, katerih bode vsled dveletne vojaške službe začetkom težko dobiti zadostno število. Poleg tega bodo sedaj stroški za vojaške zavode na Ogrskem večji in tako je pričakovati, da bo znatno narasel proračun za armado.

Ogrske zadeve.

Stvari na Ogrskem so se nekam zasukale. Opozicija je postala krotkejša, in Kossuth je celo povedal v zadnji seji državnega zbora, da se njegova stranka ne bode upirala temu, da se nekatere važne zadeve rešijo parlamentarnim potom. Tudi domobranski minister je poln lepih nad, kajti naznanil je že nekaterim velikim županom, naj imajo vse pripravljeno za vojaški nabor, ki bi se znal vršiti v času od 23. t. m. pa do 23. decembra t. l. Poleg vsega tega izvršila se je tudi izvolitev novega državnozbornskega predsednika popolnoma mirno, čeprav so opozicijski listi naznanjali poprej obstrukcijo tudi povodom te volitve. In novo izvoljeni predsednik ne uživa simpatij pri opoziciji, marveč ravno nasprotno. Perczel, namreč ta je izvoljen za predsednika državnemu zboru, Perczel torej je jedna izmed najboljsovražljivih oseb pri državnozbornski ogrski opoziciji. Ko je bil on pred rešitvijo krize poleg drugih državnikov poklican k cesarju na Dunaj, vsuli so se na njega najgrši napadi po vseh opozicijskih listih. Pri vsem tem pa, kakor rečeno, izvršila se je njegova volitev državnozbornskim predsednikom popolnoma mirno. Vse to kaže torej, da so se stvari na Ogrskem nekako zasukale in da je tudi že blizu konec obstrukcije. Sicer pa nobeno čudo. Velika politična igra na Ogrskem je končana. Ogrski dosegli, kar so hoteli. Zakaj naj bi se torej jezili; oni prepuščajo raje jezo nam, ki živimo v tostranski polovici države.

Ruski dijaki pregnani v Sibirijo.

Te dni so odpeljali v Sibirijo 17 ruskih dijakov, katere so zasačili pri trošenju revolucionarnih tiskovin, naperjenih

Komaj je potem odprl vrata v sobo, že se je zakadila proti njemu njegova Nežika, divje je zavihtela grebljico in namerila na častljiv hrbet gospoda so-proga.

— Oj ti zgaga ti, zavpila je potem, kje pa imaš hlače? Ti zver, ti — zapil si jih menda, oh za božjo voljo kako sem jaz nesrečna — in grebljica je švignila po zraku —

— Mir, mir — — hlače — hlače — so mi ta-to-o-vi ukradli, javkal je gospod Lastovica in tolažil svojo staro na vse mogoče in nemogoče načine — — — — —

Toliko mi je povedala gospica Mici in zvoko se smejoč je odšla zopet iz sobe. Sicer sem ji obljubil molčati o njenem imenu, a upam, da mi tega vendar ne bode štel v greh, ker me je do tega privedla le ideja hvaležnosti —

Janko Filipovič Serjunov.

Odlikovana civilna in vojaška krojaška delavnica

Anton-a Krušič-a,

Gorica, ul. Jos. Verdi 33.

Bogata zaloga domačega in angleškega sukna. Velika izber izgotovljenih oblek za gospode in dečke, površnih zimskih suknj, havelokov itd. Naročila po novi meri se izvrše s posebno natančnostjo.

Diplomiran za izdelovanje Livree-ja.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krēmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Simenc Fric

krēmar

dosedaj v Gosposki
ulici (Via Signori)
preselil se je v

Magistratno ulico št. 9, (Via Municipio).

Priporoča se za obil-
len obisk.

Jesen je tu

in bliža se zima; bliža se pa tudi potreba, kupiti za hišno oz. lastno potrebo raznega zimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano podpisani do cenj svojih odjemalcev s prošnjo, da se pri nakupu raznih zimskih potrebščin tudi za naprej blagovolijo obrniti v prvi vrsti na njegovo trgovino, koja nudi cenj, odjemalcem vedno priliko za neprekosljivo ceno in dober nakup vedno svežih in solidnih raznovrstnih pletenin iz bombaža in volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe, rute, čepice, volno itd.

Dalje priporoča še zadnje novosti kakor: raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske galoše, dežnike, moderce, bluse, spodnja krila, pasove, predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gospode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje novosti mičnih okrasov za obleke, razne svile, žamet, pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. železnic,

v Gorici, Gosposka ulica hiš. št. 25.

priporoča svojo najboljšo zalogo

šivalnih strojev,

za gospode krojače in šivilje po najnižje mogočih cenah. — V zalogi ima tudi najnovejše in najbolj priproste vezilne aparate (Stickaparate), katere se more porabiti za vezenje (rekamiranje) na vsakem „Singer-jevem“ šivalnem stroju, ter stane tak aparat samo 7 K. — Kdor torej hoče imeti dober in trpežen šivalni stroj in jako po ceni, naj si pride ogledat šiv. stroje novih sistemov, katere jamči od 5 do 10 let.

Dalje priporoča najboljše

švicarske žepne ure po zmernih cenah. Poprave s poroštvom enega leta.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za strnišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krone nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdijskega št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 8. do 15. novembra:

Turkestan. Ruska osrednja Azija. Zanimiv poset glavnega mesta Samarkand.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge
katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obresti pripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vključbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.